

ŽELEZAR

Jesenice, 8. februarja 1990

Številka 5 • XXXIX

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom za slugo za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnovič, tehnični urednik Dare Bradašja, lektorica — novinarka Lilijana Kos, sekretar uredništva Đinka Trako. Naslov: Uredništvo Železarja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarji 26-19, sekretar uredništva 26-21. Stravek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Proizvodnja in prodaja v številkah

Obrati	Skup. proiz. mesečna kumulativa	Proizvodnja za prodajo mesečna kumulativa
Jeklarna 1	1.587,0	
Jeklarna 2	3.793,0	
Livarna		
VBS	3.204,0	737,6
HVB	1.119,4	2.145,2
HVJ	189,3	203,4
PVT	317,8	233,9
VDP	532,8	208,2
Žičarna	425,3	265,6
Jeklovlek	205,1	292,4
Elektrode	175,9	123,6
Želbljarna	89,4	143,2
Žič. valj.	659,3	182,5
Železarna	12.298,3	4.535,6

Za mesec februar smo zaradi težav pri plasmaju naših izdelkov načrtovali manjšo količino skupne proizvodnje in prodaje za ETE Okrogli program; za ETE Ploščati program je teh težav manj in torej tudi načrtovana količina zahteva normalno obratovanje v vseh obratih. Na začetku meseca je bilo opaziti tudi določena izboljšanja za prodajo izdelkov okroglega programa, čeprav gre za manjša razdrobljena naročila.

V pregledu doseganja načrta je pri oceni potrebno upoštevati, da je doseganje načrta v odstotkih za skupno in končno proizvodnjo za vse obrate ETE Okrogli program relativno višje.

Odprema je za prvih pet dni meseca februarja sorazmerno ugodna, saj jo dosegamo 120 %. Možnosti proizvodnje torej v mesecu februarju niso slabe, kar potrjuje tudi uspešen začetek. Čeprav na tržišču še ni videti konca vseh težav, je potrebno, da v trenutni situaciji izkoristimo vse možnosti in naredimo tudi v preostanku tega meseca največ, kar bo možno.

Podpredsednik poslovnega odbora
Božidar Bartelj

ODLOK

o proglasitvi dneva Prešernove smrti
za kulturni praznik slovenskega naroda.

Osmi februar, dan smrti dr. Franceta Prešerna, osrednjega slovenskega književnega genija, se proglašja za kulturni praznik slovenskega naroda. Ta dan naj se poslej s proslavami in svečanostmi praznuje po vseh slovenskih prosvetnih in kulturnih ustanovah ter zavodih. Ves slovenski narod naj se proslavam svojih kulturnih in prosvetnih ustanov pridruži in pri njih sodeluje.

Za Predsedstvo SNOS

Sekretar
Boris Kidrič l. r.

Dne 1. februarja 1945

Predsednik
Josip Vidmar l. r.

Rešitev je le kompleksna rekonstrukcija

Vsakič, ko smo predstavljali problematiko obrata Valjarne bluming štel in vsakič, ko so naši sogovorniki iskali rešitve za presežanje obstoječega stanja, se je njihovo razmišljanje končalo s predlogom o prepotrebni rekonstrukciji tega obrata. Pred meseci je predsednik poslovnega odbora Železarne imenoval strokovno skupino, ki bi morala pripraviti predlog rekonstrukcije Valjarne bluming štel glede na prenos asortimenta iz Valjarne debele pločevine ter dvig kvalitete izbranih grup jekel.

Strokovni team bi moral rešiti dva problema: rekonstrukcija VBS je potrebna zaradi dotrajanosti in zastarelosti naprav in nedoseganja kvalitete nivoja, razlogi za drugi del naloge pa so dotrajanost valjarne v obratu Valjarne debele pločevine. Usmeritev in podlaga za rekonstrukcijo Valjarne bluming štel je najkvalitetnejši asortiment, ki ga priporoča tudi analiza firme Mc Kinsey, in sicer 300.000 ton v Jeklarni 2 ulitega jekla, od tega 120.000 ton dinamo jekel, 35.000 ton nerjavnih, 30.000 ton elmag, 15.000 ton ogljikovih jekel. Poleg tega naj bi Valjarne bluming štel z rekonstrukcijo prevzela tudi 70.000 ton debele pločevine.

V svoji analizi skupina ugotavlja, da kapaciteta obstoječe peči zadošča predvidenemu programu, ni pa primerna za ogrevanje nerjavnih jekel (drsenje po »šinah«, izpadanje slaba iz potisne peči). Tako je dosedaj prihajalo do mehanskih poškodb slaba in kasneje do površinskih napak na toplovaljanih trakovih. Za odpravo teh slabosti skupina predlaga, da se namestijo »šine« s širšo drsno ploskvijo, pri izstopu iz potisne peči pa bi bilo potrebno namestiti napravo za podajanje slaba na progo.

Iz potisne peči smo dosedaj dobivali slabe, ki so bili neenakomerno pregrete, pojavljala so se temna mesta (t.i. skid marks), ki so kvarno vplivala na tolerance končno izvaljenega traku. Skupina predlaga, da bi na progi za potisno pečjo namestili garnituro induktivnih grelnikov, s katerimi bi odpravili nehomogeno pregreto in tako izboljšali tolerančne meje.

Odstranjevanje škaje oz. čiščenje slaba na blumingu predstavlja pomembno fazo v tej tehnološki poti, kajti nepopolna odstranitev škaje v tem delu povzroči motnje tehnološkega procesa v hladni predelavi ali celo izmet. Pri obstoječem načinu slab pred blumingom stisnemo z napravo edger in tako razrahljamo škajo po robovih. Škaja na sredini ostane kompaktna. Pri odbrizgavanju z discealingom (moč 80 do 100 atm, kar je premalo), ostanejo na slabo neodbrizgani pasovi oz. pasovi škaje, ki kvarno vplivajo na kvaliteto toplovaljanih trakov. Za odpravo te napake je predvideno, da bo pred blumingom potrebno montirati mehanski drobilec škaje v širini 1.600 mm (kar bi bilo primerno tudi za debelo pločevino) in nov discealing z močjo 200 atm in širino 2.500 mm. S tem bi omogočili nemoteno nadaljno hladno predelavo in večji izplen.

Današnje stanje bluminga je tako, da profil valjanca rešujejo z različno bombiranimi (brušenimi) valji. Zanesljivost doseganja predpisane profila je toliko bolj otežkočena, ker ni montiranih merilnih in-

strumentov za merjenje sile (upogib valjev). Za konstantno doseganje željenega profila valjanca bo potrebno montirati napravo za upogib valjev (upogib s hidravličnimi cilindri), potrebna pa bo tudi montaža merilnih doz. V primerih, ko se bo valjanje v tej fazi že zaključilo (pri debeli pločevini), so ti posegi toliko bolj potrebni.

Naslednji sklop problemov predstavlja merilna oprema na blumingu. Trenutno obratuje le merilnik temperature. Za kvaliteto in nemoteno valjanje bo potrebno montirati še merilnik profila, debeline in širine. Z nastavitvijo le-tega in s povezovalno preko procesnega računalnika bi lahko kontrolirali valjanje na blumingu, hkrati pa bi bilo možno posredovanje vseh informacij o valjanju na naslednje ogrodje - štel.

In kakšne so prednosti? Zaradi konstantnih predpisanih širin bo možna odprava prvega obreza na CBL liniji, zaradi optimalnega profila bo omogočeno normalno valjanje na štelu, hkrati pa bo omogočeno doseganje predpisanih toleranc pri valjanju debele pločevine.

Reverzorni način valjanja in dolge ter počasne transportne poti povzročajo neenakomerno temperaturo valjanca; odstopanja so najbolj vidna na koncih (G,N). Ta odstopanja onemogočajo normalen potek valjanja. Za odpravo teh anomalij je strokovna skupina predlagala dve možnosti: prekritje proge ali pa montaža coil boxa. S tem bi izenačili in ohranili temperature po širini in dolžini valjanca.

Reverzorni način valjanja in dolge transportne poti vplivajo tudi na to, da se ohlajajo robovi valjanca, kar nadalje kvarno vpliva na obrabo delovnih valjev in s tem na geometrijo izvaljenega traku. Ta problem bi odpravili z montiranjem induktivnega grelnika robov. Tako bi izenačili temperature po širini, odpravili pa bi tudi geometrijske napake.

Na ogrodju štelka valjamo več različnih vrst jekel v različnih debelinah in je potrebno zaradi preoblikovalnih lastnosti uporabljati za različne vrste jekel drugače bombirane valje, s čimer se izognemo geometrijskim nepravilnostim. Ker se razmere med valjanjem enega ali več kolobarjev spreminjajo in ker je potek valjanja v veliki meri odvisen od subjektivnega dejavnika, ne moremo zagotoviti konstantne - ponavljajoče se tehnologije. Zato strokovna skupina predlaga zamenjavo klasičnega kvarto sistema s CVC sistemom (Continuously Variable Crown), ki bi omogočal kontinuirno spreminjanje bombiranosti valjev. Tako bi odpravili geometrijsko problematiko ter dosegli večjo zanesljivost izdelave.

Ker je štel opremljen le z merilnikom debeline in temperature, strokovna skupina predlaga, da se obstoječi merilnik zamenja z novim, ki naj bi bil lociran bližje valjni reži, hkrati pa na novo montira merilnik profila, širine in temperature. Vse te izmerjene vrednosti bi povezali s procesnim računalnikom, s pomočjo katerega bi ob zabeleženih anomalijah lahko takoj korigirali parametre v procesu valjanja.

Hladilna linija ne ustreza več zahtevam kvalitetnega ohlajanja. Hlajenje je neenakomerno in nekontrolirano po dolžini in širini. Zelo moteča je tudi povezava hlajenja z valjanjem (hitrost in velik vpliv subjektivnega dejavnika).

(Nadaljevanje na 3. strani)

Inovacijska dejavnost v preteklem mesecu

V januarju je komisija za inovacije Železarne Jesenice obravnavala dva-ndvajset predlogov tehničnih izboljšav, koristnih predlogov in idej ter jih osemnajst pozitivno ocenila in odobrila, štiri predloge pa zavrnili. Skupni prihranek znaša 2.090.439,50 din, zato je trinštirideset novatorjev prejelo 96.093,20 din posebnih nadomestil oziroma nagrad ali 4,60 % od ugotovljene- ga prihranka.

Milano Trčku, Janezu Štamfju, Aleksandru Kogoju in Ibrahimu Tubiču je bilo odobreno enkratno pavšalno posebno nadomestilo za zaščito kanalov v skladišču kislin regeneracije HVB. Problematika tesnenja odtočnih kanalov in nasploh tal skladišča kislin je bila stalno prisotna. Predlagana in izvedena zaščita kanalov po zamisli avtorjev bo preprečevala odtokanje tekočin za kanal, s tem pa se zmanjša tudi možnost onesnaževanja okolja.

Dragu Lavtizarju je bilo odobreno enkratno pavšalno posebno nadomestilo za zmanjšanje obsega del pri odpremi rondel iz obrata PVT.

Vojku Bernardu je bilo odobreno enkratno pavšalno posebno nadomestilo za spremembo na ožemalniku GPL za boljše ožemanje nerjavne pločevine v HVB. Po avtorjevi zamisli je bila izvedena sprememba na filcastem pnevmatskem ožemalniku, ki je pokazala pozitivne rezultate, saj je ožemanje boljše.

Zdravku Jamarju in Antonu Ravniku je bilo odobreno tretje posebno nadomestilo za predelavo kislinkega sistema na lužilni liniji 2 za luženje v solni kislini. Avtorja izboljšave

sta predelala kislinski sistem ter s tem omogočila peskanje in luženje v solni kislini samo na lužilni liniji 2. Izvedena predelava omogoča luženje v solni kislini brez nevarnosti, da bi se kisline zmešale, obenem omogoča menjavo rabljene kisline med obratovanjem ter regeneracijo rabljene kisline.

Mileni Zalokarjevi in Martinu Komacu je bilo odobreno prvo posebno nadomestilo za zamenjavo uvoženega olja z domačim in zmanjšanje okvar na tesnilih črpalk. Avtorja sta z izvedbo predloga omogočila zamenjavo tujega mazilnega sredstva za mokro vlečenje nerjavne žice z domačim cenejšim, poleg tega pa je zmanjšano tudi število vzdrževalnih posegov na črpalkah.

Sreču Korenu, Janku Piru in Branimirju Gasserju je bilo odobreno prvo posebno nadomestilo za predelavo šestja ovojev na Vaugh 5/6 in 6/7 stopnih strojih. Avtorji so s predelavo omogočili zanesljivo in natančno merjenje dolžine žice, s tem pa so odpadli vsi jermenski prenosni ter mehanski impulzniki.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Kaj prinaša kolektivna pogodba?

Občinski svet Zveze sindikatov Slovenije Jesenice organizira sindikalno tribuno na temo Kaj prinaša kolektivna pogodba?

Tribuna bo v soboto, 10. februarja, s pričetkom ob 8. uri v sejni dvorani občinske skupščine na Jesenicah.

Na tribuni bodo predstavniki Zveze sindikatov Slovenije pojasnili položaj sindikata in delavcev v luči nove sistemske zakonodaje, predstavili koncept prenove sindikata in sindikalno politiko do osebnih dohodkov, detaljno pa bo predstavljena vsebina kolektivnih pogodb, njihovo sklepanje in uveljavljanje obveznosti.

Na tribuni bodo sodelovali: Rajko Lesjak - sekretar RK ZSS, Brane Mišič - član predsedstva RS ZSS in Gregor Miklič - vodja delovne skupine RS ZSS za pripravo kolektivnih pogodb.

Na tribuno vabimo vse člane sindikata, ki jih zanimajo vprašanja cene dela, varovanja pravic iz delovnega razmerja, urejanja odpuščanja presežkov delavcev in organiziranosti sindikata.

V adjustaži Valjarne bluming štel (foto: M. Kolenik)

Kaj je novega v sindikatu

SINDIKAT OBRATA TRANSPORT

Sindikalna organizacija Transport je izmed vseh osnovnih organizacij naše železarne prva pripravila občni zbor, ki so ga uspešno izpeljali 14. decembra 1989 v restavraciji Kazina.

Predsednik Rudi Kristan je v svojem poročilu poročal o aktivnostih in o delu sindikata v tem mandatu. Takih aktivnosti je bilo kar precej, dotaknil pa se je tudi novih zakonov na področju poslovanja. V svojem poročilu je poudaril pozitivne rešitve, ki morajo prispeti k večji poslovni in bolj-šim rezultatom poslovanja tudi v naši železarni.

V nadaljevanju svojega poročila je opisal delo izvršnega odbora, ki se je poskušal odzivati na potrebe in zahteve članstva. Pri tem je bil uspešen le toliko, kolikor je bilo v danih razmerah možno. Vsem članom izvršnega odbora in članom komisij se je za sodelovanje zahvalil, novemu vodstvu sindikata v obratu pa je zaželel uspešno delo.

O svojem delu in uspehu sta poročala tudi referent za šport in rekreacijo ter referent za oddihe in izlete. Skupna ugotovitev obeh referentov je, da zanimanje za te dejavnosti upada, in da bo v bodoče treba poiskati nove pristope in rešitve, ki bodo delavce privabile k razvedrilnim programom in rekreaciji. Glede oddihov pa so menili, da je zanimanje za domače kapacitete upadlo tudi zaradi prenizkih plač, od katerih si delavci težko kaj prihranijo za sproščen dopust.

V razpravi je sodeloval tudi obratovodja Vinko Rotar, ki je predstavil situacijo, v kateri se nahaja Železarna in jugoslovanska metalurgija. Poudaril je, da tržno gospodarstvo prinaša tudi težave, iz katerih bo mogoče priti le z dobrim in kvalitetnim delom vseh — tudi transportnega obrata. Pojasnil je tudi potrebe po nekaterih nujnih ukrepih, ki se pripravljajo v Železarni zato, da bi se težak položaj Železarne čimprej izboljšal. Tudi napovedano 15% znižanje kadrov, ki je predvideno v letu 1990, naj bi postopoma vodilo k dvigu produktivnosti na obstoječi proizvodnji in k preusmeritvi v nove programe itd. Delavci so z zanimanjem sledili razlagi, nato pa so se dogovorili, da bodo v bodoče več pozornosti namenili problematiki svojega obrata.

Zelo dobro obiskan občni zbor (preko 70%) je pozdravil tudi predstavnik izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Železarne Magjan Pintar. Članom dosedanjega izvršnega odbora se je zahvalil za sodelovanje in pojasnil namen in postopek prestrukturiranja Železarne. Poudaril je tudi, da se delavcev ne bo odpustalo, ampak preusmerjalo in prekvalificiralo za tisto delo, kamor se bo preusmerjalo tudi proizvodnja. Zato bo moral sindikat tudi v bodoče skrbeti za delavce in njegovo zaposlitev.

Stane Peigica je v imenu občinskega sindikata pozdravil občni zbor in v svoji razlagi namenil največ pozornosti podjetništvu in prenovi sindikata, ki se mora usposobiti za nove naloge. Gradi-vo za prenovi sindikata, novosti in potrebne spremembe je razložil Kristan, ki se je med prvimi zavzel tudi za takojšnjo izvolitev zaupnikov v obratu. Tako so bili v sindikatu obrata izvoljeni: za predsednika Gorazd Jeršin, za sindikalne zaupnike pa: Janez Rozman, Rado Cvetkovič in Nikola Birtič.

Predvidevamo, da s svojim vestnim delom zaupanje opravičila tudi blagajničarka Anica Kržič, in da se bomo za vodenje tajniških nalog sporazumno dogovorili za ustrezno pomoč z obratovodstvom.

SINDIKAT OBRATA JEKLARNA 1

Osnovna organizacija sindikata Jeklarna 1 se je sestala na občnem zboru v soboto, 13. januarja, v spodnjih prostorih restavracije Kazina.

Predsednik izvršnega odbora Silvo Kusančič je v svojem poročilu navedel, da so delavci v preteklem obdobju od sindikata predvsem zahtevali, da pomaga naši družbi iz krize, v kateri se je znašla. Zato tudi terjajo drugačen, bolj strokoven, samostojen, vztrajen, prodoren, predvsem pa bolj učinkovit sindikat. Delavci so tudi zahtevali, naj bi bil sindikat bolj kritičen do predlogov in pobud drugih centrov moči ali poslovnega odbora Železarne. Pri tem se tudi vprašujejo, ali so naši sindikalni aktivisti v osnovnih organizacijah dovolj strokovno usposobljeni za

reševanje vseh perečih problemov, s katerimi se zadnje čase vsevečkrat srečujemo. Sindikat mora zagovarjati interese vseh članov sindikata in dokler sindikat podpore ne dobi, dogodkov ne more objektivno in neodvisno od vseh struktur reševati tako, da bi bilo koristno za vse delavce.

Kritično je ocenil tudi področje informiranja, ki predvsem na začetku mandata ni bilo vselej pravočasno in na ustreznih ravni. Velikokrat so bile informacije med delavci hitreje in bolj točne kot uradne informacije, ki jih dobivamo od strokovnih služb. Če smo zaradi neznanja ali neinformiranosti odvisni od strokovnih služb ali poslovnega odbora, pomeni, da smo v nečem od nekoga odvisni, česar pa sindikat ne bi smel dovoliti, zato je treba sindikat strokovno bolj okrepiti. Da bo sindikat bolj upoštevan, je predvsem odvisno od sindikalnih delavcev, to je nas samih. Nenehno je potrebno iskati lastne rešitve problemov, imeti lastne pobude in neodvisen pogled na probleme, ki jih rešujemo v interesu delavcev. Delavci si bodo izbrali takega zaščitnika, ki bo znal uresničiti upravičene zahteve delavcev.

V preteklem mandatu obdobju so izvedli nekaj uspešnih akcij. Potekalo je tudi delo po komisijah v obratu, ki pa razen komisije za oddihe in izlete niso dobro opravile svojega dela.

Ob koncu se je predsednik vsem delavcem in sindikalnim funkcionarjem zahvalil za sodelovanje in jim zaželel v bodočem mandatu večji uspeh kot so ga imeli sindikalni aktivisti v tem mandatu obdobju.

V nadaljevanju so obravnavali tudi predkongresne dokumente, na katere niso imeli pripomb.

Pri obravnavi predloga organiziranosti sindikata v podjetju Železarna Jesenice so se zavzeli za strokovno krepitev sindikata. Predlagali so, da se v sindikatu poleg profesionalnega predsednika zaposli še en strokovni sodelavec — pravnik, ki bi pokrival delovno pravno problematiko in nagajevanje. Menili so, da bi se s tem neodvisno od strokovnih služb v Železarni okrepila vloga sindikata, ki bi v bodoče svoje delovanje opiral na kolektivno pogodbo. Na pravila sindikata podjetja Železarna Jesenice niso imeli pripomb in so jih sprejeli, prav tako pa so sprejeli in potrdili tudi sklep o postopnem preoblikovanju sedanje organiziranosti v sindikat podjetja.

Obširno so razpravljali o predlogu nove organiziranosti osnovnih organizacij sindikata obratov in sektorjev. Novi organiziranosti so dali vso podporo in predlagali, da se tudi vsebinsko in kadrovske dopolni.

Izvolili so nov izvršni odbor sindikata obrata. Za predsednika so izvolili Stanka Kolaca, za blagajnika Darinko Lahajnar, za tajnika Bojana Lavtižarja, za sindikalne zaupnike pa: Gorazda Avguštna, Milivoja Radčiča in Muharema Bešića. Komisije in referente za posamezna področja bodo imenovali kasneje.

Delegati občnega zbora niso imeli pripomb oziroma dodatnih predlogov za evidentiranje kandidatov za člane in nosilce funkcij organov sindikata.

V razpravi so delavci zahtevali, da poslovodni delavci čimprej pripravijo točno informacijo glede izplačil osebnega dohodka, kako je potekalo delo preko noveletnih praznikov, kako je prišlo do nastanka visokih stojnin ter kakšni bodo ukrepi v zvezi z ugotavljanjem viškov delavcev.

Ob zaključku občnega zbora pa so jeklarji resno kritizirali tudi odnos vodilnih delavcev, ki se kljub pravočasnemu vabilu niso udeležili občnega zbora, kjer bi se tudi z njimi radi marsikaj pogovorili.

Sindikat Jeklarna 2

13. januarja se je v restavraciji Kazina sestala na občnem zboru tudi osnovna organizacija sindikata Jeklarna 2. Predsednik izvršnega odbora Tomaž Savinšek je v svojem poročilu prikazal delovanje osnovne organizacije, izvršnega odbora in komisij pri izvršnem odboru. Še posebej je poudaril nekatere pomembnejše aktivnosti, ki jih je v tem času vodil sindikat. Zaradi odsotnosti nekaterih sodelavcev je predsednik izvršnega odbora tudi prebral poročila komisij, predsednik nadzornega odbora pa je osebno poročal o blagajniškem poslovanju, ki je bilo v redu.

V preteklem mandatu obdobju je sindikat poskušal delovati na vseh ravneh delovnega in političnega življenja v osnovni organizaciji sindikata Jeklarna 2. Postopoma se v delo sindikata vključujejo tudi sodelavci, tako da sindikalno gibanje postaja opaznejše, pa tudi mnenje sindikata seasoma pridobiva veljavo. Poseben pomemben je tudi osebni dohodek, zato mu je sindikat namenjal veliko pozornosti. Delavec mora za svoje dobro delo dobiti tudi dobro plačilo. S takim pristopom sindikata do delavcev in njihovih osebnih dohodkov bi se Železarna prav gotovo hitreje izvlekla iz težav, je še poudaril predsednik izvršnega odbora.

Tudi na problem odvečnih delavcev bo treba biti pozoren in zahtevati, da bodo delavci pravilno prerazporejeni

na delovna mesta, ki bodo odgovarjala njihovim psihofizičnim lastnostim. Opozoril je tudi na pomen medsebojnih odnosov, ki lahko vplivajo na boljše delovne rezultate. Tudi odnos do delovnih naprav je potrebno izboljšati, prav tako delovno in tehnološko disciplino, saj so prav tu še rezerve.

Posebno kritično je ocenil področje informiranja, kjer sindikat ne sme biti zadovoljen. Mnogokrat so neformalne informacije med delavci hitreje in bolj točne kot uradne, ki jih dobimo od strokovnih služb. Sindikat je v takih primerih nemočen, zato je to področje nujno potrebno izboljšati.

V prihodnje bo moral sindikat obvladovati tudi zahtevnejša področja, zato se mora tudi sam usposabljeni, da bo temu kos.

Pred sindikatom so kolektivne pogodbe, ki bodo pomemben dokument pri urejanju pravic delavcev, osebnih dohodkov in drugih pravic, ki izhajajo iz dela. V tem pogledu je precej novosti, za katere se bo moral usposobiti tudi sindikat, ki bo s pogodbo moral zadovoljiti interese delavcev.

Na športnem področju so delavci Jeklarna 2 dosegli dobre rezultate. Udeležba na uri rekreacije ni bila zadovoljiva, čeprav je v telovadnici osnovne šole Koroška Bela za vse vrste rekreacije dobra priljubljenost. Tudi ostale komisije so bile aktivne in so dobro delovale. Na področju socialne pomoči, kulture, izletov in letovanja so bili doseženi dobri rezultati, le sklepčnost na sestankih izvršnega odbora je bila večkrat slabša.

V razpravi na poročila so navzoči postavljali različna vprašanja in pobude, ki jih velja upoštevati. Med drugim so poudarili, da je premalo, ali pa sploh ni sestankov SDS oziroma sestankov sindikalnih skupin. Obratni sindikat bi se moral sestati večkrat kot do sedaj. Tudi sestanek z vsemi delavci v kolektivu bi bil dobrodošel. Vsaj enkrat na mesec bi na sindikalnem sestanku morali sodelovati tudi vodilni delavci obratovodstva, s katerimi bi se lahko pogovorili o delovni problematiki in drugih problemih, ki jih sedaj prepočasno razrešujemo.

Podrobno so obravnavali tudi predkongresne dokumente za prenovi sindikata. Bistvenih pripomb ni bilo. Strinjali so se tudi s predlogom nove organiziranosti in Pravili sindikata podjetja. Glede konkretnih kadrovskih in organizacijskih sprememb pa so se zavzeli za postopno preoblikovanje sedanje organiziranosti in kadrovske prenovi.

V nov izvršni odbor sindikata obrata so izvolili za predsednika Abida Malkoča, za blagajnika Ireno Razinger, za zaupnika Blaža Cvetka in Irfa na Mulaliča, za referente na posameznih področjih pa Hajrudina Čučuka, Pavla Žvana in Izidorja Zupana. Ti sodelavci bodo pokrivali vse aktivnosti sindikata v obratu Jeklarna 2.

Na delegatsko vprašanje o benefici-rani delovni dobi v Jeklarni 2 je obširno spregovoril predstavnik Konferen-ce osnovnih organizacij sindikata Železarne, ki sodeluje pri reševanju te problematike. Zaradi odsotnosti vabljenih predstavnikov vodstva Jeklarna 2 in predsednika sindikalne konference TOZD, so udeleženci občnega zbora postavili nekaj vprašanj, na katera želijo dobiti odgovore:

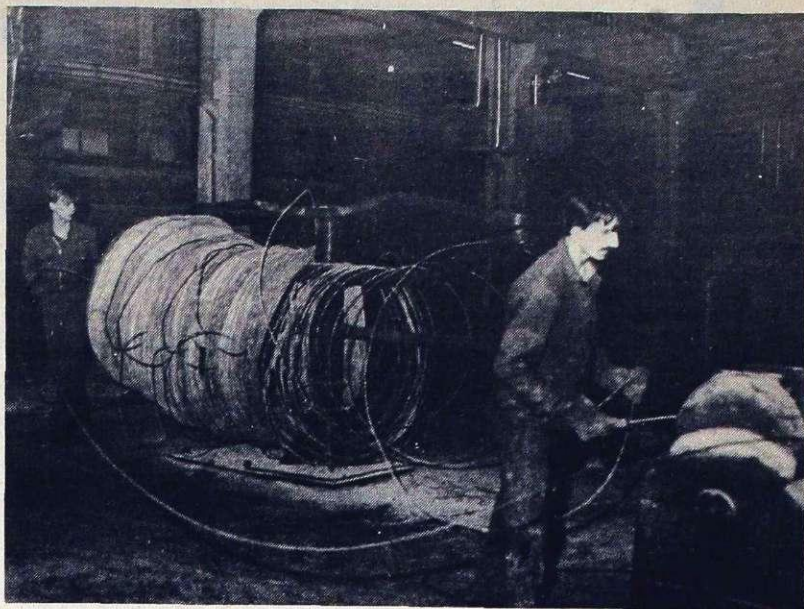
- kako bo v prihodnje s plačilom nadur in priznavanjem ur za manjkajoče;
- ali je Železarna poravnava obveznosti do elektrogospodarstva Slovenije;
- ali imamo naročila;
- zakaj sindikat ne daje mnenja za vse delavce, ki jih obravnava disciplinska komisija;
- kako se prodajajo naši izdelki;
- zakaj v skladiščih ni vedno delovnih oblek;
- kdo je dobil nagrade za uspešen zagon Jeklarna 2;
- kakšna bo naša plača v prihodnje?

Sindikat ETE Družbeni standard

Osnovna organizacija sindikata Družbeni standard se je sestala na občnem zboru 19. januarja v restavraciji Kazina.

Na občnem zboru je predsednica sindikata Sonja Kos obširno poročala, kako so v preteklem mandatu obdobju uresničevali vlogo sindikata, ki se je poskušal odzvati na številne spremembe v gospodarstvu. Najprej se je dotaknila področja nove organiziranosti sindikata znotraj podjetja, ki se vsebinsko dopolnjuje tako, da bo naša delavska organizacija lahko postala tudi bolj učinkovita.

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije je pripravil teze za prenovi sindikata. Ta je v teh kriznih časih nujna, če želimo, da bo delavec imel organizacijo, ki se bo v njegovem interesu borila za gospodarske in družbene reforme. Jasno je tudi, da mora sindikat postati samostojna in neodvisna delavska organizacija, ki bo delovala neodvisno od vodilnih struktur. Sindikat v prihodnje ne bo več politična organizacija, ampak stanovska organizacija, ki mora svojo dejavnost organizirati tako, da bo ščitila socialni in mate-

V žičarni (foto: M. Kolenik)

rialni položaj delavcev in ostale pravice delavcev, ki izhajajo iz dela in rezultatov dela. Spregovorila je tudi o kolektivni pogodbi, ki bo določila tudi ustrezno ceno dela in najnižji osebni dohodek. Poudarila je, da je dober osebni dohodek najboljša socialna varnost zaposlenih, zavzela pa se je tudi za vzpodbujanje ustvarjalnosti in inventivne dejavnosti. Sindikat bi se moral z vsemi sredstvi sindikalnega boja, vključno s štrajkom, boriti za čimboljše rešitve v kolektivni pogodbi. Poudarila je, da bo naš uspeh največji takrat, ko bomo že napisane programe uspeli v praksi in v našem vsakodnevem življenju tudi uresničiti.

V razpravi so spregovorili tudi o dokumentih za 12. kongres Zveze sindikatov Slovenije in o osnutku nove sindikalne organiziranosti sindikata podjetja in o Pravilih sindikata podjetja Železarne Jesenice. Svoje pripombe so strnili v nekaj zaključkih občnega zbora:

1. Sindikat se mora zavzemati za resnično demokracijo odnosov, za delavske pravice in hitrejši razvoj.
2. Sindikat mora biti na čelu vseh akcij za zagotavljanje boljših materialnih pogojev naših delavcev.
3. Zavzemati se mora za boljše in lažje delovne pogoje in zmanjšanje bolezenske odsotnosti.
4. Sindikat mora še naprej voditi skrb o socialno ogroženih delavcih in jim po svojih močeh pomagati.
5. Delavcu se mora omogočiti, da sodeloča o pogojih in rezultatih dela.
6. Sindikat se mora boriti, da bo delavec dobil tak osebni dohodek, s katerim bo lahko vzdrževal sebe in svojo družino.
7. Delavca je treba stimulirati in nagraditi, da bo dosegal čim boljše rezultate in izboljšave na delovnem mestu.
8. Sindikat si mora prizadevati, da bo delavcem zagotovljena možnost rekreacije v prostem času.
9. Sindikat se mora boriti, da bo delavcem in njihovim družinam omogočeno letovanje v naših počitniških domovih.
10. Sindikat Družbenega standarda bo izpolnjeval te smernice in uresničeval sklepe, sprejete v organih zveze sindikatov.

Izvršni odbor sindikata Družbeni standard se je sestajal enkrat mesečno in se sproti seznanjal z vsemi problemi obrata. Sestanka se je vedno udeleževala tudi direktorica, tako da so na morebitna vprašanja in pripombe dobili tudi odgovore.

Osebni dohodek v obratu je še vedno problematičen, saj imajo večino nizko vrednotenih delovnih mest v Železarni, zato je življenjski standard zaposlenih v obratu med najnižjimi v Železarni. Zaradi nizkih osebnih dohodkov se večkrat srečujejo s socialno varnostjo zaposlenih, ki jo s podporami ni mogoče reševati. Sočajo se tudi z višji delovne sile, česar sami ne bodo mogli razrešiti, zato pričakujejo pomoč najodgovornejših v Železarni.

Na področju športa komisija ni bila preveč aktivna, kljub temu pa so imeli na tekmovalnih nekaj vidnih uspehov. Organizirali so tudi razne kulturne predstave in izlete, za katere je več zanimanja kot za piknike.

V razpravo se je vključila tudi direktorica Družbenega standarda, ki je podala pregled poslovanja v letu 1989. Poudarila je, da je visoka rast cen, prehrambenih artiklov na eni strani in omejevanje sredstev za prehrano med delom na drugi strani, povzročilo na področju prehrane in gostinske dejavnosti pravo zmedo. Ob tako nestabilnih pogojih gospodarjenja je bil TOZD Družbeni standard v tem obdobju v velikih težavah, kako zagotoviti kvalitetne storitve s čim manjšimi stroški. Na vseh področjih dela so poskušali tudi z racionalizacijami, vendar v danih razmerah ni bilo veliko uspehov, vendar pa so dejavnosti izpeljali v zadovoljstvo delavcev.

Na področju stanovanjske problematike so skušali z ustreznimi kombinacijami rešiti čim več prisilcev stanovanj, pridobili pa so tudi 30 novih stanovanjskih enot z adaptacijo samskega doma na Koroški Beli. Pričete so bi-

le tudi aktivnosti na področju urejanja prevozov na delo in z dela, predvsem v smeri zmanjševanja stroškov in ob upoštevanju zahtev za organiziran prevoz na delo in z dela.

V razpravi je bilo postavljenih več vprašanj in predlogov, ki so se nanašali na osebne dohodke v njihovem obratu, na razvoj podjetništva in v zvezi s tem na samoupravljanje in vlogo sindikata v teh razmerah. Še enkrat so opozorili na viške delavcev, ki nastajajo tudi pri njih - hkrati pa so postavili tudi vprašanje Kovina, s katerim se je združila Železarna.

Odgovore na postavljena vprašanja sta podala predsednik Izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Edo Kavčič in direktorica TOZD-a, ki sta povedala, da se posamezne zadeve rešujejo v sklopu cele železarne, marsikaj pa bo lahko razrešila tudi težko pričakovana kolektivna pogodba. Glede sprejemanja vratarjev je predsednik sindikata Železarne povedal, da je bila rešitev glede na okoliščine zelo težka, vendar sprejemljiva. Pripojitev Kovina k Železarni pa je predvsem poslovna odločitev in prvi korak k sodelovanju s Helmoldom. Nekaj delavcem iz naše Železarne pa omogoča primerno zaposlitev že na obstoječem programu.

Izvedene so bile tudi nadomestne volitve v izvršni odbor sindikata ETE Družbeni standard, ki ga sestavljajo: predsednik Sonja Kos, blagajnik Silva Prešeren, zaupniki pa so Romana Kristan, Zdenka Vogrič, Rudi Bohine, Boro Panzalovič, Zemira Denič, Renata Peternej.

Sindikat ETE Komerciala

Osnovna organizacija sindikata Komerciala je letno konferenco izvedla že 23. decembra lani v restavraciji Kazina.

Vsa poročila je podal predsednik izvršnega odbora Janez Vilman. Uvodoma je poudaril, da se stanje vsako leto slabša tako na političnem kot na gospodarskem področju, kar močno vpliva tudi na sindikalno dejavnost, ki se poizkuša tem spremembam prilagoditi. V predkongresnih dokumentih so združena vsa prizadevanja za temeljito prenovi sindikata, ki se mora usposobiti za nove naloge.

Delo v osnovni organizaciji je bilo v tem letu zelo naporno, saj so se srečali z reorganizacijo, nagajevanjem, prekatégorizacijo in nazadnje še s spremembo organiziranosti Železarne v podjetje. Zelo veliko je bilo obljubljenega, narejenega pa je bolj malo. Potrebne bodo še velike spremembe, na katere se moramo še prilagoditi. Kako hitro se bomo začeli obnašati po novem, pa je odvisno tudi od nas. V poročilu je obrazložil, da se je izvršni odbor sindikata Železarne, katerega član je tudi on, že opredelil za postopno preoblikovanje sedanje organiziranosti sindikata, zato je o tem treba razpravljati in strniti morebitne pripombe in predloge. Odgovoriti je potrebno še na nekatera odprta vprašanja, ki so za delo sindikata zelo pomembna.

Iz dosedanjih razprav izhaja, da mora biti sindikalna organizacija neodvisna delavska organizacija brez političnih ambicij in odprta za vse delavce, ki želijo v njej sodelovati. Omogočati mora prostovoljen vstop in izstop članov, sindikalnim aktivistom pa mora zagotoviti zaščito pri njihovem delu.

Na poročilo in razpravo predsednika ni bilo pripomb, v razpravi pa je bilo postavljenih več vprašanj o prenovi sindikata in nadaljnji organiziranosti sindikalne organizacije. Na ta vprašanja sta izčrpno odgovarjala predsednik Občinskega sveta ZSS Jesenice in predstavnik sindikata Železarne.

Pri oblikovanju zaključkov je občni zbor sprejel sklep, da se organom sindikata do nadaljnjega, vendar največ za šest mesecev, podaljša mandat. Po kongresu Zveze sindikatov Slovenije pa je do 1. junija potrebno pripraviti in izpeljati organizacijske in kadrovske spremembe.

Vabilo!

Zveza inženirjev in tehnikov občine Jesenice vas vabi v sredo, 14. februarja, ob 18. uri na predavanje dr. Jože Vizančiča z naslovom: Novi materiali v tribologiji - uporaba trdih prevlek in keramike.

Predavanje bo potekalo v podnjih prostorih Kazine. Vabljeni!

Inovacijska dejavnost v preteklem mesecu

(Nadaljevanje s 1. strani) Odpadla je tudi možnost poškodb koša in ogródja, s tem pa so se zmanjšali tudi za-
stoji.

Zmagu Žagarju je bilo za uspešno izveden koristen predlog čiščenja se-
salnega filtra na potopni črpalki za
odpadne vode v lužilnici odobreno
enkratno pavšalno posebno nadome-
stilo. Rešitev, ki jo je predlagal av-
tor, je dejansko izvirna in predsta-
vlja racionalizacijo pri posluževanju
in izkoriščanju črpalk za črpanje od-
padnih vod iz prečrpališča v nevtra-
lizacijo nove lužilnice.

**Karlu Koblarju, Marjanu Erma-
nu, Radu Legatu in Marjanu Endli-
harju** je bilo odobreno enkratno po-
sebno nadomestilo za predelavo pla-
netnega reduktorja kontiliva v Je-
klarni 2. V enoletnem obratovanju
kontiliva v Jeklarni 2 je šestkrat pri-
šlo do okvare planetnega reduktorja,
ki je namenjen za pogon uvajanja
slepe brame. Avtorji izboljšave so
najprej reduktor trdnostno na novo
dimenzionirali. Povečali so modul
ozobljenja in spremenili ozobljenje
prvega para, zobje niso več ravni. Iz-
vedli so drugačno sestavo planetni-
kov in elastičnost vodilnih plošč. Po-
leg tega so spremenili vležajenje
centralne gredi ter izbrali boljši ma-
terial za izdelavo zobnikov in tudi
boljšo termično obdelavo sestavnih
delov.

**Boristu Truhačevu, Ivanu Uranu
in Branku Juhcu** je bilo odobreno
drugo posebno nadomestilo za zame-
njavo gibljivih zglobov z igličastimi
ležaji na pritrditvi droga nosilne
plošče kokile. Vsaka kokila je vpeta
s štirimi zglobi, pri katerih se je po
3-4 mesecih obratovanja začela poja-
vljati zračnost, le-ta pa je negativno
vplivala na normalni potek dela pri
manipuliranju s kokilami ter pri vli-
vanju jekla. Avtorji so vgradili igli-
časte ležaje namesto gibljivih zglo-
bov, ker ležaji vplivajo na kompak-
tne sraščje pri vlivanju in se s tem
zmanjša možnost prodorov taline.

**Franco Novaku in Antonu Kavči-
ču** je bilo odobreno drugo posebno
nadomestilo za vgraditev nadomest-
nih zračnih kompresorjev za pogon
glavnega stikala LM in BBC. Za po-
večanje obratovalne varnosti in
zmanjševanje deviznih stroškov za
nabavo novih glavnih stikal sta av-
torja izboljšave demontirane kom-
presorje usposobila in enega vgradi-
la na LM, drugega pa na BBC el.
peč. Tako sta zagotovila dodaten iz-
vor komprimiranega zraka. S tem je
zagotovljena obratovalna varnost za
glavna stikala in zmanjšanje porabe
deviznih sredstev za nabavo novih
stikal.

**Boristu Truhačevu, Milanu Langu
in Stanetu Škabarju** je bilo odobre-
no enkratno pavšalno posebno nadome-
stilo za vgraditev tlačnih filtrov v
hidravlični sistem škarij WKS 320 v
Jeklarni 1, s čimer je problem neči-
stoč v olju odpravljen.

Matevžu Hafnerju je bilo odobre-
no prvo pavšalno posebno nadome-
stilo za predelavo sklopke zaganjača
vlagalnega stroja DANGO v Jeklarni
1. Na vlagalnem stroju DANGO v
obratu Jeklarna 1 je prišlo do okvare
sklopke zaganjača, ki služi za zagon
diesel motorja. Zaganjač je iz uvoza
in zaradi pogostih okvar in popravil
ni bilo več rezervnih delov. Avtor iz-
boljšave je sklopko predelal tako, da
je sestavljena iz dveh delov in jo je

mogoče razstaviti ter po potrebi izra-
bljene dele zamenjati.

Matevžu Hafnerju je bilo odobre-
no prvo pavšalno posebno nadome-
stilo za izdelavo priprave za struže-
nje krogel. Pri vzdrževanju tran-
sportnih vozil je večkrat potrebno iz-
delati sestavne dele, ki imajo okro-
glo obliko. Struženje krogel na klasi-
čen način je zelo zamudno, kvaliteta
pa slaba, zato se je avtor odločil in
izdelal primerno pripravo, s katero
lažje in kvalitetnejše izdelava krogel.

Jožu Berniku je bilo odobreno prvo
posebno nadomestilo za izdelavo
vodnega filtra za centralo v Zasipu.
V HE Zasip obratujeta dve turbini,
pri katerih so ležaji hlajeni z vodo.
Zaradi neželenih elementov, ki se
pogosto nahajajo v vodi, je pogosto
prihajalo do zamašitve hladilnih ce-
vi, kolen in ventilov, zaradi česar se
ležaji niso primerno ohlajali. Avtor
izboljšave je skonstruiral in izdelal
dva vodna filtra, skozi katera sedaj
teče neoporečno čista voda. Vgraje-
na sta tako, da v kolikor je eden od
obeh filtrov poln nesnage, se odpre
drugi in očisti prvega. Tako je omo-
gočeno nemoteno obratovanje obeh
turbin.

Komisija je obravnavala tudi šest
prijavljenih idej, in sicer:

- predelava komandnega pulta na
ASEA el. peči, avtorja **Franca Pa-
plerja**,

- izdelava orodja za štancanje ko-
tnih profilov višine krakov od 30-80
mm, avtorjev **Grega Hudriča, Toma-
ža Kavčiča in Janeza Novaka**,

- navaritev ležajnega čepa opor-
nega valja v Valjarni debele pločevine
avtorjev **Alojza Šimnica in Janka
Pirca**,

- izdelava in montaža merilnih
doz za merjenje sil na valjavskem
ogrodju Valjarne debele pločevine
avtorja **Marjana Kunišča**,

- sprememba konstrukcije gorilni-
ka na peči regeneracije kislin v HVB
avtorja **Franca Berceta**,

- izdelava varovalne naprave za
preprečitev dvojnega vtika pločevine
na progi avtorjev **Franca Janše, Ru-
dija Šapka, Venčeslava Lapajne, Ja-
neza Rozmana in Marjana Pogačar-
ja**,

ter na predlog komisije za inova-
cije v obratih sprejela sklep, naj se
štiri ideje realizirajo.

Ivanka Petrič

Predvidena rast potreb po livarskih izdelkih

Ko smo zadnjič predstavljali glavne ugotovitve strokovne skupine o pri-
hodnosti livarstva v našem podjetju, smo se pogovarjali s sodelavcem iz ra-
ziskovalnega oddelka Železarne Antonom Šteblajem, ki se je sredi januarja
udeležil posveta slovenskih livarjev v Cerknem.

Organizator posveta, na katerem
so bili livarji iz cele Slovenije, je bila
Gospodarska zbornica Slovenije. S
podobnimi težavami, kakršne smo
zadnjič navedli za našo Livarno, se
srečujejo vse livarne v Sloveniji, pa
tudi v tujini. Že pred leti so zahodno-
evropske države precej livarn zapre-
le, hkrati pa so začeli iskati vzroke
za takšno situacijo. Obdržale so se le
tiste livarne, ki so pričele izdelovati
kvalitete (in so tako v čimvečji meri
zadovoljile kupce) in so znižale stro-
ške. Za vse to pa so potrebovale veli-
ko naložb.

Izkušnje zahodnoevropskih li-
varn kažejo, da je iskanje lastne
strategije razvoja livarstva precej
vprašljiva zadeva, ker so livarne do-
baviteljice polizdelkov in izdelkov.
Tako ne morejo narekovati razvoja
trga, temveč mu morajo slediti zato

bi moralo strateško vodenje livarn
obsegati povečanje kvalitete na os-
novi tržne vrednosti. Naslednje bi-
stveno zahtevo predstavlja znižanje
stroškov surovin, energije in dela,
kot zadnja bistvena sestavina strate-
škega vodenja livarne pa se pojavlja
razvoj livarne, ki mora zaobsegati
modernizacijo opremljenosti, uva-
janje novih tehnologij in novih kvali-
tet litin.

Pri obdelavi trga je prav gotovo v
osprejdu ugotavljanje njegovih po-
treb glede na količine in kvalitete,
poznati pa je treba tudi dolgoročno
predvidene spremembe na trgu in
sočasno stalno izboljševati kvalitete
ulitkov glede na zahteve kupcev.
Konkurenčnost na trgu zahteva stal-
no primerjavo z ostalimi ponudniki
livarskih izdelkov, iskanje prednosti
obstoječega postrojenja ter spreml-
janje razvoja konkurenčnih livarn.

In še nekaj zanimivosti z zahod-
noevropskega trga: cene livarskih iz-
delkov so padle, količina proizvodnje
pa se je povečala. Tako je ena od po-
sledic sprememb v svetovnem go-
spodarstvu tudi ta, da so tržišča vse
bolj zgoščena in medsebojno odvis-
na, da jih vedno bolj obvladujejo
mednarodne korporacije, da livarne
vse bolj iščejo optimalno velikost
obratov in so primorane izvajati ra-
cionalizacijo uporabljenega materia-
la in iskati nove materiale. Da bo li-
varsko tehnologijo v prihodnje
usmerjala ekologija, dokazuje tudi
to, da so v zahodnoevropskih drža-
vah poseben problem odpadni livar-
ski materiali, ki jih vozijo na poseb-
na odlagališča. Naj kot zanimivost
navedemo, da se na Zahodu stroški
odlaganja odpadnih livarskih mate-
rialov gibljejo od 0,30 do 75 DEM za
kubični meter.

Kakšno je livarstvo pri nas doma,
je najbrž znano: veliko fizičnega de-
la, veliko vložnega materiala, veli-
ko vložene energije in močna odsto-
panja na ekološkem področju. Reši-
tev take črne situacije je možna z
inovacijami v livarski tehnologiji; te
naj bi prinesle tudi konkurenčnost.
Vse bolj bo potrebno uporabljati mi-
krolegirane litine in uvajati kontroli-
rano strjevanje, s čimer bi izboljšali
mehanske lastnosti ulitkov, povečati
bo treba gladkost površin, potrebna
bo konstrukcija ulitkov po pravih
principih, smotnejša uporaba mate-
rialov in računalniško podprto izra-
čunavanje vlivnih in napajalnih si-
stемов. Cilj livarstva je čim nižja
masa na enoto moči, kar v končni fa-
zi pomeni: manj materiala, manj
energije in manj onesnaževanja
okolja.

In če skušamo primerjati ugotovi-
te s tega posveta slovenskih livar-
jev z ugotovitvami, ki jih je izdelala
strokovna skupina v Železarni, naj-
demo vrsto stičnih točk. Morda bo
na odločitve o usodi livarstva v na-
šem podjetju vplivala tudi ocena o
razvoju livarstva, izrečena na tem
posvetu: v Evropi v naslednjih letih
predvidevajo 4,5 odstotno rast po-
treb po livarskih izdelkih.

M.C.

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

Priimek in ime	Dan dežurstva	Naslov	Telefon
Pušnik Ernest Komerčiala	12. 2.	Hrušica 138	—
Ravnik Bogdan HV Bela	13. 2.	Jesenice, Tavčarjeva 3/b	83-734
Ravnik Jože Strojne delavnice	14. 2.	Blejska Dobrava 31 b	83-865
Ravnik Karel Jeklarna 1	15. 2.	Hrušica 195	—
Rotar Vinko Transport	16. 2.	Jesenice, C. talcev 8/a	82-792
Rozman Janez Valj. debele ploč.	17. 2.	Bohinj, Ravne 3	—
Smolej Roman FRS	18. 2.	Jesenice, H. Verdnika 36	83-777

Dežurstvo je vsak dan od 14.00 do 6.00 ure naslednjega dne in sicer tako,
da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja de-
žurstvo od 6.00 do 6.00 ure naslednjega dne.

V času dežurstva je dežurni obvezen opraviti en obhod po Železarni, svo-
ja zapazanja zapisati v dežurno knjigo ter o tem poročati ob predaji dežur-
stva podpredsedniku poslovnega odbora — Bartelj Božidarju.

Podpredsednik PO za proces:
Bartelj Božidar, I. r.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 12. 2.	VANDA ENIKO	TIBOR ZAVRL
TOREK — 13. 2.	JOŽE LAVTIŽAR	MIHA ŠLIBAR
SREDA — 14. 2.	STANE ERŽEN	ZDENKO CUND
ČETRTEK — 15. 2.	MARKO SUŠNIK	BORUT CEGNAR
PETEK — 16. 2.	BOŽIDAR ČERNE	ANTON KAVČIČ
SOBOTA — 17. 2.	ALOJZ LEBAR	JANEZ ARH
NEDELJA — 18. 2.	KAREL KOBLAR	BOGOMIR SVETINA

Služba obratne ambulante

Od 12. do 17. februarja bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: III. obratna ambulanta dr. Branimir Čeh in IV. obratna ambulanta
dr. Ivica Vreš. Dispanzer za borce od 13. do 14. ure.

POPOLDNE: II. obratna ambulanta dr. Alenka Katnik Škerjanec.
Sobota, 17. februarja, samo dopoldan: II. obratna ambulanta dr. Alenka Katnik
Škerjanec.

Zobne ambulante:
DOPOLDNE: II. zobna ambulanta dr. stomat. Alojz Smolej in III. zobna ambulat-
na dr. stomat. Ljudmila Krivec Gasar.

POPOLDNE: I. zobna ambulanta v. dent. Viktor Stražišar.
Sobota, 17. februarja, samo dopoldan: I. zobna ambulanta v. dent. Viktor Straži-
šar.

V kartoteki obratnih ambulant sprejemajo zdravstvene izkaznice v dopoldan-
skem času od 6. ure do 10.30 in v popoldanskem času od 12. ure do 17.30. Ambulanta
sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 19. ure.

Dežurni v Vatrostalni

Dežurni Vatrostalne je od petka, 9. februarja, od 14. ure, do ponedeljka, 12. febru-
arja, do 6. ure zjutraj, dosegljiv na telefonu 32-79.

Rešitev je le kompleksna rekonstrukcija

(Nadaljevanje s 1. strani)

S postavitvijo
nove hladilne linije bi omogočili kon-
trolirano hlajenje. Strokovna skupi-
na predlaga večje število sekcij s si-
stемом laminarnega hlajenja ali pa
kombinacijo z U cevkami. Vse sku-
paj je potrebno opremiti z merilnimi
instrumenti in povezati prek proces-
nega računalnika. Tako bi dosegli
željeno strukturo valjanca po celotni
površini, odpadel pa bi tudi delež do-
datne termične obdelave.

Zastarelost naprav v Valjarni blu-
ming štekel in dejstvo, da so se kva-

litetne zahteve na svetovnem trgu
bistveno spremenile dobesedno kli-
četa po čimhitrejši rekonstrukciji
bluminga, ki pa mora biti, po bese-
dah našega sogovornika Braneta
Omeja, kompleksna. Vsako ceplje-
nje predloga strokovne skupine na
posamezne faze ne bi prineslo pred-
videnih rezultatov.

Za prihodnjo številko glasila bo-
mo pripravili zapis o predlogih stro-
kovne skupine za rekonstrukcijo
bluminga glede na prenos valjanja
debele pločevine na bluming.

M.C.

Firma z bogatimi izkušnjami

Firma British Steel Consultant
Limited ima veliko izkušenj s pre-
strukturiranjem črne metalurgije v
posameznih državah. Večini so
najbrž znani uspehi pri prestrukturi-
ranju te gospodarske panoge v Ve-
liki Britaniji, kjer si je firma nabira-
la tudi največ izkušenj. Po ocenah
generalnega direktorja firme Ri-
charda F. Bakerja bodo vse doseda-
nje izkušnje praktično uporabili pri
poslu v Jugoslaviji.

Študije s podobno problematiko
so izdelali tudi v drugih državah po
svetu, a hkrati priznavajo, da je
kompleksnost jugoslovanske črne
metalurgije večja kot kjerkoli drug-
je. Jugoslovanska črna metalurgija
ima tradicijo. Problemi, s katerimi
se bodo srečevali strokovnjaki Bri-
tish Steel Consultant Limited so pre-
cej podobni tistim, ki so jih imeli
pred leti v Veliki Britaniji. Izdelali
so tudi študijo o prestrukturiranju

indonezijske črne metalurgije, pred
kratkom pa so izdelali študijo in
načrt razvoja črne metalurgije v Me-
hiki. Ena od posledic, ali bolje reče-
no rezultat njihovega posla v Mehiki
je tudi dogovor o finančni pomoči
Svetovne banke za modernizacijo
največje in najstarejše železarne v
tej državi.

Metodologija izdelave študije je
bila precej podobna tej, ki jo načrtu-
jejo za Združenje črne metalurgije
Jugoslavije. Najprej bodo ocenili go-
spodarsko situacijo, sledila bo ocena
trga, ki je vezan na jeklarske proiz-
vode. To naj bi izdelali po opravlje-
nih pogovorih z največjimi kupci oz.
porabniki proizvodov črne metalur-
gije. Prav tako bodo upoštevali stan-
je na tujem tržišču, oz. ponudbo in
povpraševanje na njem. Tretji del
študije pa je ocena stanja jugoslo-
vanskih železarn.

M.C.

Oddih v Ptujskih toplicah

V Ptujskih toplicah je vse leto na razpolago za oddih štiriposteljna soba
v našem bungalovu.

Termini so desetdnevni in sicer:

10. 2.—20. 2.	20. 7.—30. 7.
20. 2.—2. 3.	30. 7.—9. 8.
2. 3.—12. 3.	9. 8.—19. 8.
12. 3.—23. 3.	19. 8.—29. 8.
23. 3.—2. 4.	29. 8.—8. 9.
2. 4.—12. 4.	8. 9.—18. 9.
12. 4.—22. 4.	18. 9.—28. 9.
22. 4.—2. 5.	28. 9.—8. 10.
2. 5.—12. 5.	8. 10.—18. 10.
12. 5.—22. 5.	18. 10.—28. 10.
22. 5.—1. 6.	28. 10.—7. 11.
1. 6.—10. 6.	7. 11.—17. 11.
10. 6.—20. 6.	17. 11.—27. 11.
20. 6.—30. 6.	27. 11.—7. 12.
1. 7.—10. 7.	7. 12.—17. 12.
10. 7.—20. 7.	17. 12.—27. 12.
	27. 12.—7. 1. 1991

Cena pensiona je predvidoma do junija 140,00 din, v to ceno je vključe-
no tudi kopanje v bazenih.

Prijave za posamezne termine sprejema organizatorica za oddihe, pre-
voze in izlete tel 32-11 DO 1. MARCA 1990.

V kolikor po tem roku termini ne bodo zasedeni, bomo proste kapacite-
te ponudili upokojenecem ZJ in zunanjim interesantom.

Kaj je kultura podjetja?

Nadaljevanje

Tabuji v organizacijah navadno niso jasno izraženi in pogosto se o njih spregovori na glas le, če jih kdo prekrši. Sankcije za kršenje tabujev so izredno hude, od izgube delovnega mesta in socialne izločitve do ponižanja. V nekaterih podjetjih je tabu nestrinjanje z najmočnejšo osebo v njem, v drugih dvom o moralnih straneh poslovanja. Pri tabujih je nevarno to, da se strpnost družbe do posameznih stvari spreminja, organizacija pa tega ne opazi ravno zato, ker se o njih ne govori (spremenjen odnos do kajenja in onesnaževanja okolja je imel določen vpliv na proizvodnjo cigaret oziroma velike onesnaževalce).

Obredi oziroma uveljavljene oblike ceremonije ob sprejemu na delovno mesto, napredovanju, izgubi delovnega mesta odsevajo neke vrednote. Med njimi so zlasti pomembni:

Obredi ob sprejemu na delovno mesto pomenijo najprej formalno seznanjanje novincev s kulturo podjetja, pozneje pa seznanjanje z resnično kulturo. Nasprotje med obema je zelo pomembno za razumevanje organizacije.

Obredi ob upokojitvi so priložnost za oživljanje starih zgodb, anegdot in za različne govore, ki poudarjajo posamezne kulturne vrednote.

Obredi ob odpustitvi skušajo povedati, da je organizacija rešila problem slabega dela ali neprimerne vedenja tako, da je odpustila nekega posameznika, ki pa ni nujno edini krivec za te slabosti. Namen teh obredov je pokazati, da odpuščanje ni naključno ali nepošteno, temveč sistematično in utemeljeno.

Organizacijska struktura, sistemi nadzora in formalnost odnosov

Kultura podjetja določajo tudi njegova struktura, sistemi nadzora in narava odnosov v njem. V organizacijah z močno hierarhično strukturo, natančno določenimi in formaliziranimi odnosi bo previdnost pomembnejša vrednota kot tveganje. Pomembno vlogo pri oblikovanju kulture podjetja igrajo tudi sistemi nagajevanja: v podjetju, v katerem v določenih časovnih presledkih avtomatično zvišujejo plače, bolj cenijo lojalnost kot uspešnost. Veliko o kulturi podjetja povedo tudi strateške odločitve, ki so jih sprejeli v nekem časovnem obdobju. Nekateri raziskovalci celo trdijo, da proces strateškega odločanja, in zlasti zavrnjene možnosti v njem, odkriva najgloblje plasti kulture podjetja.

Spremembe kulture podjetja

Oblikovanje strategije, prepoznavanje potrebe po spremembah kulture podjetja in izvedba teh sprememb so odgovornost vodstva podjetja, vključno z generalno direkcijo. Če se slednja hoče uspešno lotevati teh sprememb, se mora zavedati nekaterih resnic:

Po določenem času je način dela in vodenja potrebno spremeniti. Vsaka sprememba v kulturi podjetja pa ogroža obstoječe razmerje moči, položaje in predstave o samem sebi. Kultura podjetja se pogosto spreminja, če je imenovan nov generalni direktor ali če se spremeni sestava poslovnega odbora v vodstvu ali v okolju. Spremeni se tudi pod vplivom zunanjih sil (pritisaka porabnikov, bank, spremenjenih administrativnih predpisov, izgube tržnega deleža).

Vodstvo podjetja se mora zavedati, da je kultura rezultat tako odnosov med organizacijo in okoljem kot odnosov v sami organizaciji. Zato se morajo člani organizacije znati postaviti po robu zunanjim silam, obenem pa morajo vedeti, kako se vesti drug do drugega, kako obvladovati svoje želje po oblasti, svoj strah, negotovost in nestrpnost. Prav tako morajo znati sprostiti svojo ustvarjalnost in dobro voljo. Strah in prevelika previdnost omejuje razmišljanje in dejanja, posledica pa je premajhna povezanost med oddelki, ki ima lahko včasih pogubne posledice za celo podjetje.

Kultura podjetja se obnavlja sama po sebi. Domneve, vrednote in prepričanja, ki jo sestavljajo, so rezultat preteklih izkušenj, ki so jih rodili uspehi in neuspehi. Zaradi preteklih uspehov se pogosto domneva, da bo na podoben način mogoče reševati probleme tudi v sedanosti in preteklosti. Če to nekajkrat uspe, se pretekli načini reševanja sprejmejo kot edini pravilni in zato jih je težko izkoreniniti. Po drugi strani pa neuspehi v preteklosti vodijo k izogibanju določenemu načinu ravnanja pri reševanju problemov. Toda mogoče je, da so se od včeraj do danes okoliščine povsem spre-

nile in vedenje, ki je v preteklosti bilo kaznovano, je v sedanosti nagrajeno.

Spreminjanje kulture podjetja ni vedno načrtovano, ampak je lahko posledica sprememb v podjetju, kot so imenovanje novega vodstva, uvajanje nove tehnologije ali prestrukturiranje vodilne skupine. Te spremembe pogosto ne potekajo po predvidevanjih in se srečujejo z odpori, ker ogrožajo obstoječo kulturo.

Ali je kultura podjetja mogoče spreminjati in obvladovati proces teh sprememb?

Kultura podjetja je težko spreminjati zlasti zato, ker so njene najgloblje plasti težko dosegljive. Zunanji svetovalci navadno laže ugotovijo, kakšna je dejanska kultura podjetja. To dejansko kulturo vzdržuje proces pozitivnih (nagrada) in negativnih (kazen) reakcij na določene načine vedenja. V podjetju obstaja med strategijo in kulturo neki odnos. Neko dejanje ima za posledico določen tip vedenja, ki je lahko funkcionalno ali disfunkcionalno, obenem pa nagrajeno ali kaznovano. Primeri:

1. Če nekomu v podjetju uspe dobiti nov posel, bo nagrajen tako, da bo napredoval. V tem primeru gre za funkcionalno vedenje do strateškega razvoja, ki je nagrajeno.

2. Lahko pa se zgodi, da pri napredovanju ne upoštevajo delovnih uspehov, temveč je napredovanje avtomatično, po določenem številu let službe. Tu gre za nagrajevanje disfunkcionalnega vedenja do strategije.

3. Mogoče je tudi, da na uspešnega delavca sodelavci gledajo grdo, ker se jim zdi preveč »zagnan«. To je primer kaznovanja strateško funkcionalnega vedenja.

4. Premestitev delavca, ki mu ni uspelo dobiti novega posla, na nižje delovno mesto bi pomenilo kaznovati disfunkcionalno vedenje do strategije.

Ugotavljanje povezav med enim

in drugim načinom vedenja ter reakcijami nanju pomaga pri delu s strankami, obenem pa odkrije ovire in prednosti neke organizacijske kulture.

Včasih lahko zunanji svetovalci veliko laže odkrije globoko ukoreninjeno prepričanja v podjetju. Skrite plasti organizacijske kulture namreč pogosto ne kažejo, kako vodstvo gleda na svet, ljudi in dogajanja okoli sebe. Ker s časom postane prepričano, da njegovo dožemanje sveta in delovanje slonita na neizpodbitnih resnicah, mu mora svetovalci pomagati, da se zave, kakšne so te resnice. Razdelimo jih lahko v štiri vrste:

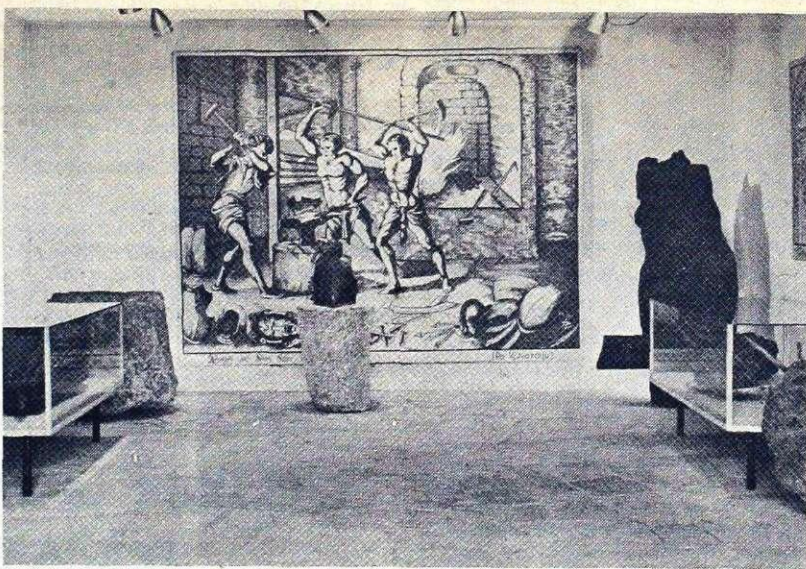
1. Prepričanja o ljudeh (so ljudje slabi ali dobri, so pri delu lahko samostojni ali jih je treba nadzorovati). To, kako direktor vidi ljudi, močno vpliva na kadrovske politike, sistem notranjega revizorstva, sisteme nadzora in na odnos do zunanjega sveta, konkurence in porabnikov.

2. Prepričanja o tem, kdo ima vedno prav, kako se rešujejo negotovosti in kdo jih rešuje (je to nekdo visoko na hierarhični lestvici, ne glede na to, ali je strokovnjak za tisto področje). S temi prepričaji je povezano tudi mesto, ki ga imajo razum in dejstva v procesu odločanja in to, v kolikšni meri se upoštevajo nekognitivni vidiki odločanja.

3. Prepričanja o tem, ali so za organizacijo boljši hierarhični ali skupinski odnosi. Od teh bosta odvisni organizacijska kultura in fizična razporeditev.

4. Prepričanja o okolju. Pomembno je, ali je okolje v očeh vodstva nekaj nepredvidljivega, na kar ni mogoče vplivati, ali pa prostor, ki ga je s potrpežljivostjo in trdim delom mogoče obrniti sebi v prid.

Ljudje v organizaciji običajno najprej opazijo vidnejše pojave oblike kulture podjetja (spoštovanje do nadrejenih, vedenje pri nespornazumih), zgoraj naštetih prepričanj pa pogosto prezrejo.

Savski kovači iz Valvazorjeve Slave vojvodine Kranjske na stalni razstavi v Tehniškem muzeju

Tehniška dediščina — bogastvo ali breme?(53) Literatura, časniki in časopisi, arhivi (7)

Med zanimivostmi knjižnega fonda knjižnice Tehniškega muzeja imajo posebno mesto štiri zvezki Slave vojvodine Kranjske (Die Ehre dess Hertzogthums Crain) barona Janeza Vajkarda Valvasorja (1641–1693, Johann Weichard Freiherrn von Valvasor) v drugi, nespremenjeni izdaji iz leta 1877 (prva izdaja je izšla 1689).

Delo je razdeljeno na 15 knjig, 3532 strani obsegajoče delo pa je opremljeno tudi s 24 prilogami in 528 ilustracijami. Valvasor je Slovencem ustvaril neizčrpno zakladnico topografskih, geografskih, etnografskih in zgodovinskih podatkov, ki so bili plod znanja pravega polihistorja, predvsem pa številnih potovanj in ekspedicij. Za naš pregled zanimivosti smo pripravili kratak izbor poglavij, ki govorijo o Jesenicah in Gornjesavski dolini, pa tudi o ljudeh in fužinah na Savi in Javorniku. Povzetki so citirani po prevodu Mirka Rupla (Valvazorjevo berilo, Ljubljana 1951).

»Jeseniško polje (nižava ali ravan) naj bo prvo. Leži ob Savi med visokimi snežniki in sega od Most do Mojstrane, dobre tri milje ob Savi... Ta ravan je prav ozka dolina med snežniki, ki jo pozimi sonce prav nič ne obišče; zato je mrzla, vendar zdrava, kamnita, pa le ne tako pusta in divja, da bi se branila odstopati nekaterim poljem in travnikom malo prostora za obdelavo. (Pozno sadje) Polja pa rodijo le enkrat na leto. Snega je dosti, sadja malo in še to je pozno.

Sam sem v tej dolini pri Plavžu jedel okrog sv. Mihele prve češnje, ki so jih prinesli s hribov. S teh hribov dobi mnogo borovega in jesenovega lesa. Dosti je tudi železnih rudnikov in jeklaric, gorovje pa daje dovolj bukovega in smrekovega lesa za žgane ogla. (Ptiči) V tem nižavju ne ugledaš nič ptičev, razen neke črne vrste z rumenimi kljuni, kosom podobne. Imenujejo se brinovke. Drugih ptičev nisem tu nikoli mogel videti, čeprav sem popotoval tod več ko tridesetkrat.

Sicer je v gorah dosti divje perutnine, kakor ruševcev in divjih petelinov, in izredno dosti divjih koz... Največjo hvalo pa zasluži ta ravnina zategadelj, ker so ljudje tu čvrsti, zdravi, močni in vztrajni. Med njimi se najdejo izvrstne dojlje. Poleti hodijo ženske, moški in otroci v lese- nih čevljih ali coklah. Vodé so v tem kraju čiste, ledeno mrzle in zdrave... (Die Ehre... I. Zvezek, str. 135; Valvazorjevo berilo, str. 23–24)

(se nadaljuje)

Tone Konobelj

Zato je toliko pomembnejša vloga zunanjega svetovaleca, ki bo globoko ležeče »resnice« lažje odkril. Spoznal jih bo, če bo imel dovolj priložnosti za pogovore s skupinami in posamezniki, če bo poznal organizacijo tudi v fizičnem smislu in če se bo seznanil z vsebino osnovnih dokumentov.

Po drugi strani pa se lahko zgodi, da kultura podjetja preprečuje izvajanje kakršnihkoli oblik nadzora. Kot primer lahko navedemo neko podjetje, v katerem so ves čas dajali velik poudarek ustvarjalnosti in samostojnosti ljudi. V zadnjem času se

je pokazalo, da je zaradi večje konkurence potrebnega več nadzora pri delu, postavljanju in doseganju ciljev, toda ta nadzor ni bil več mogoč, ker so obstoječe vrednote postale premočne.

Naj na koncu še enkrat ponovimo, da je sprememba kulture podjetja mogoče obvladovati le, če vodstvo spozna vse najpomembnejše sestavne dele te kulture in sile, ki jo vzdržujejo.

Članek Liama Gormana: Corporate Culture in Management Decision 27, je priredila Vika Premzl. Iz RR, 5 (1989)

Na podlagi odloka o ustanovitvi Prvomajske listine Zveze sindikatov Jugoslavije, ki ga je sprejel svet Zveze sindikatov Jugoslavije 29.3.1979 (bilten Sindikati št. 2/1979) odbor republiškega sveta ZSS za sindikalna priznanja

POZIVA

organizacije in organe Zveze sindikatov Slovenije, naj prijavijo pobude za podelitev Prvomajske listine Zveze sindikatov Jugoslavije v letu 1989

1. S Prvomajsko listino Zveze sindikatov Jugoslavije bodo iz SR Slovenije odlikovane tri osnovne organizacije Zveze sindikatov Slovenije in ena občinska organizacija Zveze sindikatov oziroma sindikata.

2. S Prvomajsko listino Zveze sindikatov Jugoslavije se daje priznanje za uspehe, dosežene pri uveljavljanju družbene vloge in izpolnjevanju pomembnejših nalog Zveze sindikatov. Upravičenost do tega odličja se skladno s sklepom sveta Zveze sindikatov Jugoslavije utemeljuje:

- z rezultati pri razvijanju samoupravnih socialističnih odnosov,
- s prispevkom k povečanju proizvodnje in produktivnosti dela,
- s prispevkom k uveljavljanju delitve po delu in rezultatih dela,
- s prispevkom k izboljšanju življenjske ravni delavcev,
- s prispevkom k dvigu izobrazbene in kulturne ravni,
- in s prispevkom k organiziranju in podpiranju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Podrobnejša merila so navedena v odloku sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, objavljenem v biltenu Sindikati št. 2/1979.

Pobudo za podelitev Prvomajske listine Zveze sindikatov Jugoslavije lahko dajo osnovne organizacije zveze sindikatov v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in organi Zveze sindikatov v občinah, regijah in republikah, če jo utemeljijo s stvarnimi in podrobnimi navedbami o delovanju predlagane organizacije ter o njenih dosežkih.

4. Utemeljeno pobudo pošljite v dveh izvodih odboru republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije za sindikalna priznanja, Dalmatinova 4, 61000 Ljubljana do 20. februarja 1990.

Odbor RS ZSS za sindikalna priznanja

Uspešen zaključek prvega osnovnega seminarja za poslovodne kadre v Slovenskih železarnah

V okviru SŽ že tri leta potekajo različne oblike izobraževanja za poslovodne kadre, v lanskem letu pa smo uvedli tudi osnovni seminar za mlajše poslovodne kadre. Namen osnovnega seminarja je posredovati zaokrožena splošna znanja s področja poslovođenja delavcem, ki že opravljajo ta dela ali jih bodo v prihodnosti.

Osnovni seminar smo na začetku razdelili v dva dela. Prvi del seminarja smo izvedli spomladi 1989 v Kotljah, drugi del pa januarja tega leta na Bledu. Ker imamo vsako leto namen izvesti vsaj po en osnovni seminar, je istočasno potekal na Bledu ponovno še prvi del osnovnega seminarja.

Oba seminarja sta bila številčno dobro obiskana, to velja še posebej za začetni osnovni seminar, katerega se je udeležilo 20 slušateljev iz SŽ.

Udeleženci prvega dela osnovnega seminarja so se seznanili z osnovami poslovanja podjetja, poslovnimi funkcijami in njihovim razvojem, v nadaljevalnem osnovnem seminarju pa je bil poudarek na nekaterih izbranih poglavjih, ki so obravnavala odnos korporacija-podjetje in komparativne prednosti sinergije. Predavatelj je bil dr. Rudi Rozman. Opredelitev tržnih funkcij, cilje in pomen trženja je predaval mag. Peter Tomšič na prvem delu osnovnega seminarja, na drugem delu seminarja pa je bil poudarek na strategiji, planu in kontroli trženja. Z osnovami vrednostne analize in njeno vlogo pri iskanju možnosti za povečanje delovne učinkovitosti in uspešnosti podjetja je seznanil slušatelje obeh seminarjev Viktor Hribar, direktor Plamena.

V oba seminarja smo uvrstili tudi področje financ. Mag. Andrej Cetinski je v svojem predavanju v prvem delu osnovnega seminarja opredelil finančne funkcije v podjetju, v nadaljevalnem seminarju pa je osvetlil vzroke inflacije in podal oceno najnovejših stabilizacijskih ukrepov, ki so bili sprejeti decembra 1989. V seminarja smo prav tako uvrstili tudi temo s področja kulture poslovanja v podjetju. Predavatelj je bil dr. Edward Konrad, prof. na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Mag. Tone Britovšek je seznanil slušatelje z metodami operacijskih raziskav. V prvem delu osnovnega seminarja se je osredotočil na linearno in mrežno programiranje, v drugem delu seminarja pa je bil poudarek na modelih zalog.

Tokrat smo se prvič odločili za večerno temo. Povabili smo člana PO Železarne Ravne Branka Žerdonerja, ki je predstavil novosti in trende

razvoja, ki se pojavljajo na področju poslovođenja doma in v svetu.

V razgovoru s slušatelji in na osnovi izpolnjenih vprašalnikov na sta bila seminarja zelo dobro ocenjena. Udeleženci so nam ob zaključku seminarjev predlagali teme, katere bi želeli še poglobiti.

Predlagali so uvrstitev tem, ki bi se navezovala na problematiko sedanjih gibanj v gospodarstvu, s poudarkom na področje trženja in predvidevanje finančnih učinkov s pomočjo planiranja proizvodne dejavnosti podjetja. Kot zanimive in zaželeno teme na nadaljevalnem osnovnem seminarju so slušatelji predlagali teme, kjer bi bil poudarek na taktiki vodenja večjih delovnih skupin in preverjanju delovnih rezultatov na področju poslovođenja. Velik interes so pokazali še posebej za teme, ki so se nanašale na področje proizvodnje, metode izbiranja in uvajanja novih proizvodnih programov in uvajanje informacijskih tehnologij v podjetje.

Glede na to, da je bil program seminarja vsebinsko in časovno obsežen, je prevladoval frontalni način podajanja znanja. Na naslednjih seminarjih bomo zato poskušali nameniti več časa razpravi, študiju posameznih primerov, delu v skupinah in poslovnim igram.

Osnovni seminar za vodilne delavce so zaključili: iz Železarne Jesenice Ivanka Zupančič in Marjan Endliher; iz Železarne Ravne Cvetko Barbič, Janko Miklavc in Nikolaj Sonjak; iz Železarne Štore Slobodan Milovanović, Ivan Vizjak, Milan Dečman in Franc Logar ter iz Plamena Vladimir Oblak.

Za slušatelje, ki so zaključili prvi osnovni seminar za poslovodne kadre, bomo tudi v prihodnje organizirali različne oblike izpopolnjevanja z namenom seznanjanja z novostmi s področja poslovođenja.

Na odboru kadrovskih direktorjev je bilo tudi sklenjeno, da se 10-dnevni osnovni seminar za poslovodne kadre časovno razdeli na več manjših enot, ki bi trajale v povprečju dva dni in pol. Tako predvidevamo izvedbo drugega dela osnovnega seminarja za poslovodne kadre konec meseca februarja.

M.S.S.

Javna tribuna:

Po 14. izrednem kongresu ZKJ - nov začetek

Občinski komite Zveze komunistov Slovenije Jesenice je v torek, 30. januarja, organiziral javno tribuno na temo »Po 14. izrednem kongresu ZKJ - nov začetek«, ki jo je namesto napovedanega in opravičeno odsotnega Borisa Muzeviča vodil član predsedstva ZKS Silvo Komar. Govornik je predstavil ključne programske usmeritve, za katere se je zavzemala ZK Slovenije na 14. izrednem kongresu ZKJ, in ocenil politične razmere, ki so nastale z odhodom slovenske delegacije s kongresa.

Nesoglasja in odpori proti slovenskim razvojnimi izhodiščem so se začeli že pred izrednim kongresom ZKJ, ko se je začelo razmišljati o prenovi Zveze komunistov Slovenije in o socializmu po meri človeka, je v uvodu dejal Silvo Komar. Vzrok za to pa sta dva različna in nasprotujoča si koncepta za prenovu zveze komunistov in socialističnega razvoja. Medtem, ko se Zveza komunistov Slovenije zavzema za pot reforme, uprte v Evropo, za demokracijo, pravno državo, varstvo človekovih pravic, socialno varnost in stabilnost, se v nekaterih delih Zveze komunistov Jugoslavije zavzemajo za ohranjanje monopola oblasti. Govornik je dejal, da je predlog ZKS o zvezi zvez že davno presežen in da je parola »bratstvo in enotnost« že izčrpana in da je odnose potrebno graditi na spoštovanju različnosti in na humanih in demokratičnih osnovah.

To različnost konceptov je pokazal tudi 14. izredni kongres ZKJ, razen tega je bil kongres slabo pripravljen, vodstvo ZKJ pa ni sposobno razrešiti težkega položaja, niti ne razume prenovitvenih silnic in svetovnih gibanj. Ob vsem tem je bil kongres tudi slabo voden, namesto kulturnega argumentiranega dialoga so prevladovala obtožbe, žalitve in celo grožnje, ob očitno zrežiranem glasovanju. To dokazuje tudi dejstvo, da so bili vsi predlogi slovenskih delegatov na kongresu s preglasovanjem zavrnjeni. Le-ti pa so se nanašali na zagotavljanje in varovanje človekovih pravic, strankarski sistem, neposredne, splošne in tajne volitve, ju-

goslovanski demokratični forum in vsebinski okvir njegovega delovanja, ukinitve verbalnega delikta, rehabilitacijo oziroma ugotovitev žrtv političnih procesov, lastninske odnose, tržno ekonomijo, nov model upravljanja in konceptiranje nove ustave na teh osnovah.

Ob vsem tem, je nadaljeval govornik, so bili dani poudarki na avtonomiji in krepitvi civilne družbe, na ureditvi stanja na Kosovu, prekinitvi političnih procesov, prenovi ZKJ v zvezo samostojnih organizacij z novim programom in statutom in ukinitvi demokratičnega centralizma. S preglasovanjem, je dejal govornik, smo računali, da ne bomo dobili večinske podpore, huje pa je bilo, da se je na vsako slovensko razpravo reagiralo neargumentirano, žolčno pa tudi žaljivo in da še tako argumentirana, strpna in kulturna razprava ni bila mogoča. To so bili razlogi, da so delegati ZKS zapustili kongres. Iz dogajanj na kongresu je sedaj zelo razvidno, v kakšnih vsebinskih razlikah smo se razšli in da pri tem ne gre za spopad med Srbijo in Slovenijo, temveč za velike konceptualne razlike, je poudaril Silvo Komar in ponovno naglasil nujnost prehoda iz partijske v pravno državo. Govornik je tudi o pomladanskih volitvah in programskih prizadevanjih, da slovenska zveza komunistov dobi svojo participacijo na volitvah.

V uvodnem razmišljanju je govornik omenil tudi, da programska izhodišča ZKS narekujejo tudi spremembo naslova, pri čemer prevladuje mnenje, naj bo Stranka demokra-

tične prenove, o čemer bo oziroma je razpravljala prva konferenca ZKS. Govornik je tudi o vlogi in odnosu ZKS do ZK v Jugoslovanski ljudski armadi in o ukinjanju osnovnih organizacij, in sicer v državnih organih do 31. marca, v podjetjih pa do konca letošnjega leta. Članstvo se bo lahko neposredno vezalo na občinsko vodstvo ZKS ali po lastni presoji na določeno osnovno organizacijo ali interesno delovanje. Prehod iz partijske v pravno državo in prenova zveze komunistov nas bosta veljala tudi nekaj članstva, zlasti pa potrpljenja, strpnosti in kulturnega argumentiranja delovanja, je Silvo Komar zaključil uvodno razmišljanje.

Uvodnim argumentiranim in razumljivim razmišljanjem Silva Komarja je sledila razprava, ki se je dotikala vprašanj o človeških vrednotah in njihovih vključevanjih v programe ZKS, pravicah narodov, nacionalnih prenapetostih, s katerimi se srečujemo tudi v Sloveniji, razrešitvi kosovskega vprašanja ter vprašanja o kompromitiranosti ali nekompromitiranosti slovenske partije, o JLA, kjer naj bo v ospredju stroka in doktrina, večjem poudarku ekonomiji in ekonomski suverenosti, vsebini skupnega življenja, vstopu v Evropo zdaj, pri čemer bo treba doseči tudi evropsko kakovost in produktivnost dela. Strpni in razmišljajoči razpravi je pazljivo sledil uvodničar in jo tudi dopolnjeval in komentiral.

Ob zaključku razprave je sekretar občinskega komiteja ZKS Jesenice Oto Kelih udeležence informiral o pripravah na volitve, na katerih bo ZKS Jesenice nastopila s svojo listo kandidatov za družbenopolitični zbor (na njej so tudi nekommunisti), ob tem pa bo predstavila tudi svoj program »Jesenice danes - Jesenice jutri«.

VOLITVE 1990 — VOLITVE 1990

Določanje kandidatov s podpisovanjem

Zakon o volitvah v skupščine v posebnem II. poglavju opredeljuje tudi postopek določanja kandidatov s podpisovanjem, kot popolnoma nov postopek.

Določanje kandidatov s podpisovanjem je enakovreden postopku kandidiranja na zborih volilcev.

Rokovnik volilnih opravil za splošne volitve je predvidel, da se določanje kandidatov in list kandidatov s podpisovanjem izvede v naslednjih rokih:

- od 9. januarja do 17. marca - za volitev individualnih kandidatov
- od 9. januarja do 11. marca - za volitev liste kandidatov za družbenopolitični zbor in za individualne kandidate za družbenopolitični zbor
- od 9. januarja do 9. marca - za volitev kandidatov za predsednika in člane predsedstva SRS.

Določanje kandidatov s podpisovanjem poteka na naslednji način: delovni človek oz. občan, ki ima aktivno volilno pravico, v volilni enoti izpolni obrazec št. 1, tega pa podpiše pred pristojnim organom, ki vodi evidenco volilne pravice, kar pomeni:

- da bo podpisal obrazec v upravnem organu za notranje zadeve oz. krajevnem uradu, kjer se vodi register stalnega prebivališča, če bo predlagal kandidate za delegate zbora krajevnih skupnosti, družbenopolitičnega zbora občine in republike, kot tudi za dolžnost v predsedstvu SRS.

Ob predložitvi obrazca v potrditev se vsakdo mora izkazati z osebno izkaznico.

Na obrazcu morajo biti izpolnjene vse rubrike z osnovnimi podatki:

- za kateri zbor bo dana ponudba
- za katero skupščino (občinsko, republiško, itd)
- številka volilne enote (razen za kandidiranje predsednika oz. članov predsedstva).

Številke volilnih enot so razvidne iz naslednjih predloženih aktov:

- Zakon o določitvi volilnih enot za volitev delegatov v zbore Skupščine SR Slovenije

- Odlok o določitvi volilnih enot za volitve delegatov v zbore Skupščine občine Jesenice.

Vsakdo lahko odda na enem obrazcu podporo samo za eno funkcijo v isti skupščini, lahko pa hkrati podpiše več obrazcev za različne zbore različnih skupščin.

Tisti, pred katerim se podpišejo obrazci (kadrovska služba oz. upravni organ), vpiše potrebne podatke v seznam izdanih obrazcev - Obrazec št. 2 (poseben register).

Delovni človek oz. občan, ki je na takšen način verificiral svoj podpis na obrazcu, le-tega vzame in ga vroči tistemu, ki bo zbiral te obrazce oz. namerava vložiti kandidaturo na ta način.

Kako izgleda na takšen način vložena kandidatura:

- izpolnjen obrazec št. 3 (predlog kandidature),
- priloženo mora biti soglasje kandidata - obrazec št. 4,
- priloženo mora biti najmanjše število potrjenih obrazcev št. 1, in sicer:

če gre za kandidate:
- za zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine

NAJMANJ 30 PODPISOV
- za družbenopolitični zbor občinske skupščine

NAJMANJ 50 PODPISOV
- za zbor združenega dela in zbor občin skupščine SR Slovenije

NAJMANJ 100 PODPISOV
- za družbenopolitični zbor Skupščine SR Slovenije
najmanj 200 podpisov.

Tako kandidatno listo mora predlagatelj oddati občinski volilni komisiji do določenega roka.

Pristojna volilna komisija uvrsti kandidate, ki so dobili potrebno število podpisov, v seznam kandidatov.

Če v postopku kandidiranja ni bilo določenih več kandidatov (ne glede na to, na kakšen način so bili ti določeni), se kandidacijski postopek ponovi. Postopek pa mora biti zaključen najkasneje v 3 dneh pred dnem glasovanja.

Nova organiziranost ZSMS v Železarni

Približuje se čas, ko Koordinacijski svet ZSMS Železarne Jesenice ne bo več deloval znotraj podjetja. V marcu načrtujemo razpustitev obstoječe in ustanovitev nove ZSMS. Delovanje strank v podjetjih opredeljuje zakon o političnem združevanju, zato vam posredujemo informacijo o nekaterih spremembah v organiziranosti ZSMS Železarne Jesenice.

Naziv bomo spremenili in bo Interesna skupina ZSMS železarjev. V interesni skupini bomo delali v prostem času delavci in študenti Železarne Jesenice, člani ZSMS, kot skupina članov, ki ima nekaj skupnega in posebnega glede na druge člane v občini. Profesionalno delovno mesto se v tem letu ukine. Sedanje osnovne organizacije in aktivnosti. V odvisnosti od želja članov bomo ustanovljali aktivne na podlagi interesnega delovanja. Administriranje se bo zmanjšalo na minimum in se bo preselilo na OK ZSMS Jesenice, kot tudi računovodstvo. Prostorsko rešitev za delovanje še iščemo. Financirali

se bomo predvsem s lastno dejavnostjo in s članarino. Na druge vire financiranja računamo še letos, vendar ne zagotovo. Manifestativne aktivnosti bomo morali zmanjšati, vendar ne tudi ukiniti. Na nove pogoje za delo se nam ne bo težko privaditi, saj smo že nekaj časa večino aktivnosti izvajali v prostem času. Če člani na zboru članov ugotovite, da je interesna skupina kot oblika dela nesprejemljiva, bomo delovali kot enotno članstvo znotraj OK ZSMS Jesenice.

V naslednjih številkah Železarja vam bomo posredovali še poročilo o dosedanjem delu ZSMS Železarne Jesenice in predlog programa dela. Obenem pa vas, ki ste že člani ZSMS, in vas, ki želite postati član, vabimo na pogovore o vaših željah po aktivnosti v sedanje prostore KS ZSMS Železarne (stari IBM) vsak delovni dan od 9. do 15. ure, lahko tudi pozneje, vendar je v tem primeru svoj prihod potrebno napovedati po telefonu 32-68.

Dragutin Gvozdić

Delo elektrotehniškega društva Jesenice v letu 1989

Vse premalo se zavedamo, da je električna energija prisotna v prav vseh dejavnostih gospodarstva in življenja. Ta vsestranska uporabnost ji daje vidično vlogo med energijami, zato ji upravičeno rečemo »zlahtna energija«.

Tega se običajno zavemo šele, ko je ni, oziroma, ko pride do izpada. Takrat se ostali, ki niso neposredno povezani s proizvodnjo in distribucijo električne energije, šele spomnijo, da obstaja nekje hitra, mogočna in poslušna pomočnica, ki je pa ta trenutek ni. Mogoče smo tudi mi, elektrotehnik, krivi za tak malomaren odnos, ker se ne hvalimo in nikdar ne precenjujemo svojega dela. Rezultat tega odnosa je bil viden tudi v članku Analiza kadra z visoko in višjo šolo, ki je izšel konec lanskega leta v Železarni in v katerem je razvidno, kje se naša stroka nahaja. Prav zato hočem tudi poudariti pomen Elektrotehniškega društva, ki lahko tudi na tem področju veliko stori.

Elektrotehniško društvo Jesenice, ki je lansko leto praznovalo trideset let svojega delovanja, je v petek, 26. januarja, imelo letno konferenco, na kateri so pregledali in ovrednotili delo društva v letu 1989 in si zastavili prihodnje cilje. Iz predsednikovega poročila je razvidno, da je društvo v celoti izpolnjevalo svoje temeljne usmeritve:

- organiziranje dopolnilnega izobraževanja (seminarji, strokovna predavanja, tečaji, razstave, ekskurzije...),
- dajanje strokovnih nasvetov svojim članom in drugim interesentom,
- zastopanje interesov svojih članov in
- sodelovanje z drugimi društvi.

Elektrotehniško društvo Jesenice deluje na področju občin Jesenice in Radovljica ter ima včlanjenih 280 diplomiranih elektroinženirjev, inženirjev, elektrotehnikov in praktičnih elektrotehnikov. Smo edino društvo v Zvezi inženirjev in tehnikov, ki smo demokratično dovolili vstop vsem, ki se kakorkoli ukvarjajo z elektrotehniško vedo, ne glede na stopnjo izobrazbe. Vloga Elektrotehniškega društva in seveda tudi Elektrotehniške zveze Slovenije se je z izgubo dosedanjega pokrovitelja SZDL Slovenije ali po novem SZS še povečala.

Odgovor na vprašanje, kakšne so naše naloge, kakšen je obseg našega dela, kaj družba pričakuje od nas, je popolnoma jasen. Vsi, ki se zbiramo v naši strokovni organizaciji, smo odgovorni za celotno elektrotehniško dejavnost in predstavljamo najustreznejšo družbeno kontrolo na področju elektrotehnike. Ugotavljamo, da ustrezno organizirani inženirji in tehniki predstavljajo pomemben kapital znanja, zato je tudi naloga vseh društev vzpostavitev najustrežnejših stikov znotraj od sedaj zastopavljene tehniške inteligence in vključevanje novih, predvsem mladih članov v naše vrste. Stalno strokovno izpopolnjevanje članov je nujen pogoj za tehniško-tehnološki napredek in torej osnovna naloga vsakega posameznika. Člani elektro-

tehniškega in drugih društev smo torej nosilci dejavnosti in postajamo družbeno strokovna tribuna, kjer naj se razpravlja o strokovnih problemih.

Želja upravnega odbora in vseh članov Elektrotehniškega društva je, da bi zbrali čim več elektrotehnikov, kajti le enotni in združeni bomo močnejši in bolj strokovni. Prijavite se lahko tajniku društva ing. Vinku Rekarju (telefon 81-231, int. 20-58, Elektroenergija v Železarni Jesenice), kjer se dobijo tudi vse ostale informacije.

Na letošnji konferenci so udeleženci tudi določili svetovalce društva na posameznih področjih elektrotehnike. Vsak član se v primeru, ko v praksi naleti na nerešljiv problem, lahko obrne na svetovalca, odgovornega za ustrezno področje. Ti svetovalci so:

- za področje avtoelektrike Janez Urh, Transport, telefon 81-231, int. 2864;

- za električne meritve Vinko Rekar, el. ing. Elektroenergija, telefon 81-231, int. 2058;

- za informatiko mag. Neda Karba, dipl. el. ing., ERC, 81-231, int. 3122;

- za instalacije in razsvetljavo Alojz Slivnik, dipl. el. ing., RTA, telefon 81-231, int. 3151;

- za komunikacije (žična, brezžična, rač. zveze...) Vito Grumerc, TTZ, telefon 81-231, int. 3452;

- za optimalno rabo el. en. in kompenz. jal. moči Aleš Soklič, dipl. el. ing., Elektroenergija, telefon 81-231, int. 2057;

- za razdelitev el. energije Janez Pšenica, dipl. el. ing. in Bernard Balantič, Elektro Žirovnica, telefon 81-215.

Elektrotehnika je lepa veda in kdor se ji je nekoč vdal, je nikoli več ni zapustil. Vendar zahteva ogromno študija, obnavljanja znanja, osvajanja novih znanj in seveda zasledovanja razvoja, ki je ravno na tem področju zelo hiter. Zato je članstvo v strokovni organizaciji, ki članom nudi našete ugodnosti, toliko bolj pomembno.

Aleš Soklič

Odlična voda iz karavanškega predora

Zaradi onesnaženosti potoka Javornik so se pri jeseniški komunalni skupnosti in Vodovodu Jesenice odločili, da pri investicijah dajo prednost rekonstrukciji vodovoda na Javorniku. Tako bodo še do letošnjega poletja priključili vodovod Javornik na zajetje iz Završnice, na cevovod, ki je že zgrajen do Trebeže. Povezali ga bodo z zajetjem Šporn in Straža, dosedanje Zvabovo zajetje pa izločili. Ostalo bo le staro Vidicevo zajetje.

Tako bodo položili 700 metrov cevi in bo na starem zajetju ostal le zgornji del Koroške Bele, kjer pa vodna oskrba ni problematična.

Vodo iz Javorniškega Rovta zdaj stalno nadzorujejo, čistijo in po potrebi klorirajo. Voda iz Završnice bo tako rešila problem oskrbe Javornika. Kvalitetne vode iz Završnice je dovolj, sicer pa Vodovod začena z meritvami za tretje zajetje završniške vode. Zdjaj sta dve zajetji, iz katerih se oskrbujejo v krajevni skupnosti Žirovnica do Smokuča, območje pod Ajdno, Potoki, Blejska Dobrava, Lipce, spodnji del Koroške Bele, obrati železarne na belškem polju, zdaj pa še Javornik. Primarni vodovod je zgrajen do naselij, v perspektivi pa namerava Vodovod obnavljati cevovode, ki so po nekaterih vaseh precej dotrajani. V prihodnje se bodo bolj usmerili predvsem v

gradnjo rezervoarjev, tako da se bodo ponoči polnili.

Znano je, da je v karavanškem predoru precej vode, ki odteka iz predora. Vodovod Jesenice gradi na platoju Karavanškega predora vodni rezervoar z zmogljivostjo 300 kubičnih metrov za oskrbo vseh platojev. V rezervoar bodo napeljali vodo iz Peričnika, kajti zaradi višinske razlike vanj ne morejo napeljati vode iz predora. Vendar pa že nekaj časa opažajo, da iz Peričnika ni več toliko vode kot nekdaj, še posebej pozimi. Včasih je bila zmogljivost Peričnika 120 litrov na sekundo, zdaj pa je po zimski padli na 75 litrov vode na sekundo. Lahko, da so eden od vzrokov tudi zemeljski premiki po tolminskih potresih.

V karavanškem predoru so odkrili vodo na 315 metrih, na 740 metrih in na 3.000 metrih izkopa. Vendar je

najbolj kvalitetna voda le pri 3.000 metrih, saj je v dolomitski sestavi. Strokovnjaki so ocenili, da daleč naokoli ni tako kvalitetnega in neoporečnega zajetja, saj voda teče skozi 600 metrov naravnega filtra, na tem območju pa ni večjega onesnaževanja, kar pa še ne pomeni, da ga v prihodnje tudi ne bi bilo; nad zajetjem so planine in pašniki, kjer gnojijo tudi z umetnimi gnojili in obstaja nevarnost onesnaževanja. Zato je že ustanovljena meddržavna komisija med Avstrijo in Jugoslavijo, ki bo tudi na tem območju proučila naravne vire in predlagala ukrepe za njihovo zaščito.

Voda iz predora je torej izredno kvalitetna, pravijo celo, da bi jo lahko tudi polnili v ustrezno embalažo. Že leta 1988 je jeseniški Vodovod sodeloval z graditelji predora in so v predoru položili 300 metrov cevi, lani pa nadaljevali. Iz predora bodo dobili 80 do 100 litrov vode na sekundo, kar bo dovolj za jeseniško občino. Vodo iz predora bodo namreč priključili na cevovod do Jesenic, tako da bodo Jeseničani v prihodnje pili odlično vodo iz predora. D.S.

Letna skupščina foto kluba Andrej Prešern

Člani foto kluba Andrej Prešern Jesenice so se v ponedeljek, 29. januarja, zbrali na redni letni delovni konferenci, kjer so podali poročila o dejavnosti kluba v letu 1989 ter program dela za leto 1990.

Že v začetku preteklega leta je v klubu prišlo do nesoglasja, ki je došlo tako velike razsežnosti, da so se nekateri člani izpisali iz kluba in ustanovili nov foto klub Jesenice. Nastala je praznina ter tako klub skoraj dva meseca ni mogel zaživeti. Člani foto kluba Andrej Prešern se imajo zahvaliti samo ZKO Jesenice in njenemu predsedniku Jožu Varlu, da je klub ponovno zaživel in to zelo uspešno. Pripravili so več foto razstav. Uspešno so izvedli 9. medklubsko razstavo fotografij Človek in jeklo, v Žirovnici je bila občinska pionirska foto razstava o čebelarstvu, na Jesenicah pa sta bili jeseni dve mladinski razstavi: občinska na temo Moje mesto in regijska Pogled skozi okno- vrata. Uspešno je bilo tudi delo z mladimi, člani so razstavljali na foto razstavah doma in v tujini in to z veliko uspeha. Franci Kolman pa je prejel Cufarjevo plaketo za življenjsko delo...

Obširen je tudi program dela za letošnje leto. Pred dnevi so že zaprli razstavo kandidata mojstra fotografije Francija Kolmana, konec aprila bodo v salonu Dolik odprli 14. Interclub

lub razstavo članov foto kluba Andrej Prešern, novembra pa bodo v Kosovi graščini odprli razstavo treh dežel. Izvedli bodo predavanje od začetka fotografije do danes, začeli bodo s foto delavnico, člani bodo kot vedno tudi letos razstavljali doma in v tujini, v maju se bodo podali na samostojni foto safari po Primorski. Še naprej bodo pripravljali občinske

pionirske foto razstave in tekmovanja. Med drugim bodo praznovali 65-letnico obstoja kluba in 45-letnico povojnega delovanja foto kluba Andrej Prešern. Udeležili se bodo tudi srečanja foto in kino skupin gorenjske regije v Domžalah. Razstavno okno na jeseniški železniški postaji pa bo tudi v prihodnje lepo opremljeno s fotografijami.

Za popestritev letne konference je alpinist in fotoamater Janez Avsenik prikazal diapozitive s planinsko tematiko. Lojze Kerštan

Interclub foto razstava na Jesenicah

Foto klub Andrej Prešern Jesenice pripravlja 14. Interclub foto razstavo 1990, katero bodo odprli 28. aprila letos v razstavnem salonu Dolik na Jesenicah in bo na ogled do 15. maja.

Razstavo vsako leto izmenično pripravljajo fotoamaterji z Jesenic in Beljaka, zato imajo pravico udeležbe na razstavi samo člani foto kluba Andrej Prešern z Jesenic in foto grupe Naturfreunde iz Beljaka. Vsak avtor lahko predloži največ štiri črne bele fotografije na vsako temo. Prva tema je prosta, druga tema

je les. Predpisani format fotografij je najmanj 18x24 cm na podlagi 30x40 cm. Debelina podlage do 1 mm. Za vsak klub so predvidene tri nagrade za vsako temo, vsak avtor pa bo dobil spominsko diplomu. Sprejemajo se le dela, ki še niso bila razstavljena na nobeni Interclub razstavi. Žirija, ki bo določena pozneje, bo dela ocenjevala 6. aprila.

Fotografije je treba poslati do 2. aprila letos na naslov: Foto klub Andrej Prešern, 64270 Jesenice, p.p. 68.

Lojze Kerštan

Ideja za branje

(neobvezni nasveti za obiskovalce jeseniške knjižnice in druge bralce Zelezarja)

I. Prešernov dan je nemara prava priložnost, da se spomnimo tudi na domačo književnost. S tem zdaj ne mislim na Prešerna, Levstika in Trubarja, pač pa na sodobne pisce romanov in povesti. Trdim, da so slovenski pisatelji ta hip v nemilosti pri domačem občinstvu. Za to sicer nimam pri roki dokazov, vsi, s katerimi sem o tem govoril, pa mislijo podobno kot jaz. Se pred kakšnim desetletjem je bilo dosti več bralcev, ki so se zanimali za kmečke povesti - pa tudi takih, ki jih je zanimala sodobna domača proza. Kaj je povzročilo ta tihi boj? Tu so mogoča le ugibanja. Vsekakor je res, da gre za določeno razvajanost bralnega občinstva. Bralce so »razvadili« stan-

dardni pisci uspešnic, bolje rečeno, razvadila jih je razvedrilna industrija.

Rad bi storil nekaj malega proti temu. Lahko bi apeliral na slovenske pisatelje, naj se potrudijo pisati za razvajeno, dobro informirano, zdolgočaseno in napetih zgodb vajeno občinstvo. Tudi če bi me poslušali - učinek bo sledil šele čez leta. Za zdaj pa lahko bralcem, ki bi se vendarle še potrudili s kakšnim domačim delom, svetujem nekaj knjig, ki bi jim morda vseeno ugajale.

Osebnost sem prepričan, da imamo kar nekaj prozinskih del, ki se lahko potegujejo za naklonjenost občinstva. Kazalo bi se zamisliti nad uspehom, ki ga je imel v Franciji prevod Bartolovega Alamuta. Morda ste o tem že brali. Alamut bi bil torej prvi na našem seznamu. Ukane zdaj ne bi omenjal: tisti, ki jim je tako čtivo

povšeči, so jo že prebrali. Pač pa je tu še nekaj avtorjev, ki so po mojem mnenju napisali nekaj knjig po evropskih standardih. Ob tem ste se nemara domislili Lojzeta Kovačiča: ne, nisem mislil njega. Za to, da v resnici ugajaš občinstvu, je treba biti vendarle bolj uglajen. Mislim, da bi bolj ugajal kakšen Boris Pahor. Vzemimo na primer njegova romana Vila ob jezeru in Parnik trobi nji. Zanimiv in napet roman iz najnovejše zgodovine je napisal Branko Gradišnik (Leta).

Seveda pa bi se morali ozreti tudi po lažjih zvrsteh. Z znanstveno fantastiko se že dalj časa z uspehom ukvarja Miha Remec. In če gre za zgodbe iz sodobnega življenja, polne erotičnih zapletov in pretkane z živim sočnim dialogom, ne bi smeli pozabiti na Luja Šproharja.

M.H.

Kulturna akcija za delovne kolektive

V radovljjski občini v organizaciji sindikatov, Zveze kulturnih organizacij in Kulturne skupnosti že dve desetletji vzajemno in še kar uspešno organizirajo t.i. kulturno akcijo za delovne kolektive in druge občane. Osnovni smoter te akcije je, približati kulturno ustvarjalnost in dosežke ljubiteljskih skupin in kakovostnih umetniških izvajalcev iz osrednjih slovenskih ustanov in organizacij.

Akcijo neposredno vodi komisija za kulturo pri občinskem svetu Zveze sindikatov Radovljica, sredstva pa se združujejo oz. so se doslej združevala v Kulturni skupnosti, na občinskem svetu ZS ter po delovnih organizacijah na osnovi pogodbenih določil o prispevkih, sorazmerno z možnostmi.

V letu 1989 so izvedli celotni program kulturne akcije, kljub nekaterim denarnim in organizacijskim težavam.

Izvedli so 35 raznih kulturnih prireditvev v vseh večjih krajih občine; ogledalo si jih je blizu 5.300 obiskovalcev. Po programu je bilo lani 12 gledaliških in ena operna predstava, trije koncerti pevskih zborov, prav toliko nastopov folklornih skupin in slikarskih razstav v podjetjih. Lani so priredili tudi tri kinopredstave v okviru filmskega gledališča in prvič kar deset lutkovnih predstav. Po številu je lanske letošnja kulturna akcija za nekaj prireditev večja, po kakovosti pa tudi boljša. Za akcijo so zbrali 13.388,32 din, od tega je bil delež Kulturne skupnosti 9.490 din, občinskega sveta ZS Radovljica pa 1.768,40 din (seveda konvertibilnih), druga sredstva so prispevali po delovnih kolektivih po ustaljenem dogovoru, odvisno od števila zaposlenih.

Čestitka

Občinske konference ZSMS gorenjske regije čestitajo vsem občanom Gorenjske ob kulturnem prazniku, 8. februarju ter jih vabijo na prireditve ob tem prazniku.

Letošnji program kulturne akcije bodo glede na ukinitev Kulturne skupnosti finančno zagotavljali Občinski svet ZS Radovljica, Zavod za planiranje skupnih potreb občine Radovljica in pogodbeni podjetja, in sicer po 2 din, kjer imajo zaposlenih do 200 delavcev, po 1,5 din, kjer zaposlujejo nad 200 delavcev. V letu

1990 komisija za kulturo pri občinskem svetu ZS Radovljica načrtuje v okviru programa kulturne akcije 40 prireditev (5 več kot lani), od teh 10 gledaliških, 10 glasbeno zborovskih, 6 foto in likovnih razstav, 4 folklorne nastope in 4 filmske predstave.

Predvidevajo ogled operne predstave v Ljubljani, gledališke predstave v MGL, Drami ali v Cankarjevem domu, razen tega pa še ogled štirih predstav jeseniškega oz. kranjskega gledališča. Za slednje ogleda oz. obiske bodo udeleženci prispevali del stroškov za avtobusne prevoze.

V znamenju predvolilnih priprav tudi v radovljjski občini

Boj za volilce, ki se bodo aprila odločali o najustreznejših kandidatih, strankah in zvezah za skupščino občine, republike in za člane predsedstva Slovenije, je izredno živahen tudi v radovljjski občini.

Strankarski pluralizem je zajel takorekoč vse kraje. Posebno aktivni so mladi v ZSMS, ki so med prvimi objavili svoj volilni program in dokaj samozavestno prepričani v uspeh na aprilskih volitvah. Poleg njih so v večini krajevnih organizacij, teh je v občini dvajset, po nedavnih kadrovskih spremembah v vodstvu občinske konference Socialistične zveze svoje zveste člane zdramili z novimi programskimi usmeritvami. V Lescah so se v začetku januarja sešli na ustanovni zbor člani in simpatizerji Slovenske kmečke zveze, v Radovljici pa pred dnevi člani in somišljeniki Demosa.

V sklopu predvolilne kampanje je občinski komite ZK Radovljica sklical 30. januarja v skupščinski dvorani javno tribuno z naslovom »Po kongresu - pred volitvami«, kjer je zbranim govoril Janez Kocjančič, član delegacije CK ZKS na 14. izrednem kongresu ZKJ v Beogradu. Že naslednji večer pa je občinska konferenca SZ Radovljica organizirala v domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici javno tribuno o političnem plu-

ralizmu, parlamentarni demokraciji, strankarstvu in programu Socialistične zveze Slovenije. O tem je govoril gost Viktor Žakelj, podpredsednik Republiške konference SZ Slovenije.

Vse kaže, da politična klima še ni dosegla vrhunca, zato je pričakovati v februarju in marcu še več takih zborovanj, za katera je med občani razmeroma veliko zanimanja.

Razstava ob kulturnem prazniku

V prostoru Viktorja Gregorčiča razstavlja slikarja domačina Janko Korošec in Valentin Markež. Razstavo sta pripravila kot njun prispevek k 8. februarju - slovenskemu kulturnemu prazniku.

Tema razstave so akvareli in miniaturne. Otvoritev razstave, ki jo bo

Delavska univerza razpisuje

Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice razpisuje naslednje oblike izobraževanja:

1. USO program izobraževanja za delo v skladiščih (II. stopnja)
2. program izobraževanja za bolničarja (prilagojeni program za odrasle in zaposlene)
3. program izpopolnjevanja za natakarskega pomočnika (II. stopnja)
4. osnovna šola za odrasle od 1. do 8. razreda
5. nadaljevalni program trgovinski poslovodja (po dokončani šoli trgovinske dejavnosti in delovnih izkušnjah)
6. program izobraževanja za poklic turistični tehnik (po dokončani IV. ali V. stopnji)
7. program usposabljanja za naziv mednarodni špediter
8. jezikovne tečaje nemškega in angleškega jezika (1.-2. stopnja)
9. enotedenski tečaj za voditelje čolnov
10. vodenje poslovnih knjig za obrtnike (mala obrt in o novih predpisih o amortizaciji in davčni prijavi)
11. peka kruha
12. cvrtje krofov
13. modno šivanje - za ženske in otroške obleke
14. strojepisni tečaj
15. tipkanje in urejanje besedila na računalniku (15-20 ur)
16. bio vrt in bio prehrana

Prijavite se osebno ali po telefonu 81-072.

Večer z Ivanom Sivcem

KUD »Jaka Rabič« Dovje-Mojstrana vabi na večer z Ivanom Sivcem, pisateljem, pesnikom, novinarjem v Kulturnem domu Dovje v petek, 9. februarja, ob 19. uri. Vabljeni!

Praznovanje slovenskega kulturnega praznika v Šivčevi hiši

Ob slovenskem kulturnem prazniku pripravljajo v Šivčevi hiši v Radovljici zanimiv kulturni večer.

V petek, 9. februarja, ob 18. uri bodo odprli razstavo slik, grafik in plastik akademskega slikarja Valentina Omana, tudi v svetu uveljavljenega umetnika slovenskega porekla s Koroške. Ob odprtju razstave bosta predstavljena miniaturna Sonetni venec Franceta Prešerna s slikarjevimi ilustracijami in knjiga Oporoka časa, avstrijskega pesnika in umetniškega fotografa Petra Paula Wiplingerja, predsednika avstrijskega Pen kluba, dobrega znanca in prijatelja Slovencev. Obe knjigi sta izšli v slovenskem in nemškem jeziku. Sonetni venec je izšel pri Mohor-

jevi družbi v 3. ponatisku 1989, Oporoko časa pa sta skupaj izdali Mohorjeva družba iz Celovca in založba Obzorja Maribor 1989. Knjigi bo na večeru predstavil ing. Franc Kattnig, direktor Mohorjeve založbe v Celovcu, in bosta v galeriji tudi na prodaj. V kratkem literarnem programu bo sodelovala Tatjana Legat.

Hkrati bodo vsi muzeji radovljjske občine (Čebelarški muzej in Linhartova soba v Radovljici, Kovaški muzej v Kropi, Muzej talcev v Begunjah in Muzej Tomaža Godca v Boh. Bistrici) za slovenski kulturni praznik v četrtek, 8. februarja, odprti od 10. do 17. ure. Vstop je prost!

Recital ob kulturnem prazniku

Občinska knjižnica Jesenice bo za Prešernov dan priredila recital z naslovom Živi jeseniški pesniki.

Pesmi domačih avtorjev bosta recitali znani igralki Slava Marošević in Metka Dulmin.

Recital bo 8. februarja ob 18.30 v mali dvorani prireditvenega centra (to je v otroški knjižnici).

Vabljeni!

Predavanje na Blejski Dobravi

V četrtek, 8. februarja, bo ob 18.30 v osnovni šoli na Blejski Dobravi predavanje z naslovom Gornjesavska dolina in njene znamenitosti.

Sliko in besedo bo v zgoščenih oblikah predstavil naravno in kulturno dediščino našega področja dr. Cene Avguštin. Vabljeni!

IO PZ Vintgar

Medicina stanovanja

Vsak izmed nas je že prav gotovo kje bral (slišal) o sevanjih. Danes se s tem ukvarjajo različna društva in inštituti. V Ljubljani je na primer to Slovensko društvo za merilno-procesno tehniko, tam je tudi Sekcija za radiestezijske raziskave, ki jo vodi inž. Franjo Geč. Član sekcije je tudi pisec teh vrst.

Sevanj imamo kar precej. V glavnem jih delimo na zemeljska, kozmična, tehnična in sevanja iz različnih materialov. Pred nedavnim so raziskovalci v Celju odkrili sevanje radona iz gradbenega materiala v več stanovanjih! Radon kot vemo povzroča obolenje raka.

Dr. Ernest Hartman, medicinec in znanstvenik, je že pred desetletji odkril, da sevanja podzemskih vodnih tokov povzročajo raka na celicah rastlinskega, živalskega in človeškega organizma. Na različnih krajih je tako odkril t.i. geopatološka ali

zdravju škodljiva področja. Poleg zemeljskih sevanj so tu še kozmična sevanja. Povsod se razprostira t.i. globalna mreža, ki jo je dr. Hartman dobera preučil in ugotovil, da seva okoli 2 m v smeri sever-jug in okoli 2,5 m v smeri vzhod-zahod. Zlasti so nevarna vozlišča, to je področja, kjer se sevanja križajo.

Če se naša postelja (ležišče), divan, stol... nahaja na sevanju podzemskih vodnih tokov na Hartmanovem vozlišču in če imamo še Curryjevo križišče (Curryjeva mreža 3,5 m jugo-zahod, severo-zahod in jugo-vzhod, severo-zahod), se bolezen, ki prikrito spi v nas, zagotovo hitreje razvije kot sicer.

Da se vsemu temu izognemo moramo sevanja prej odkriti! Radiestezisti to ugotovimo z rašljami (položaj-pozicija) in z nihalom (jakost). Nekateri sevanja ugotavljamo kar z roko ali s celim telesom, toda to ni ravno priporočljivo za zdravje. Tudi preveč (časovno - minut, ur...) meritev (raziskovanj, ugotavljanj) na dan ne smemo izvajati. Pri meritvah se namreč tudi navzamemo sevanj. Na to dejstvo noben radiestezist ne sme nikoli pozabiti! Sicer so lahko posledice za zdravje usodne za vse življenje!

v kulturnem programu popestrila Danica Butinar na citra, bo v petek, 9. februarja, ob 19. uri.

Razstava bo odprta do 16. februarja vsak dan od 16. do 18. ure, razen sobote in nedelje, v dopoldanskem času pa za skupinske ogleda.

Vabljeni!

Venček domačih na kaseti ženskega pevskega zbora Milko Škoberne

Med dogodki, ki so se na kulturnem področju zvrstili pred novim letom posebno pozornost zasluži izid kasete ženskega pevskega zbora Milko Škoberne DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice z venčkom domačih. Pevke so kaseto predstavile na koncertu v avli Kosove graščine na Jesenicah pred novoletnimi prazniki. Lep in kakovosten uspeh zbora, ki bo marca letos sklenil dvaindvajseto leto svojega neprekinjenega delovanja.

Pod vodstvom dirigenta Antona Cimpermana, ki mu kot korepetitorica pomaga Metka rutar Piber, je šestnajstčlanski ženski pevski zbor v decembru v studiu Metro v Ljubljani na kaseto posnel sedemnajst skladb. Založnica kasete je bila Didakta iz Radovljice, izdajo kasete pa so finančno omogočili Kulturna skupnost in Zveza kulturnih organizacij Jesenice in Kompas.

Na kakovostno posneti kaseti ženski pevski zbor Milko Škoberne predstavlja naslednje skladbe: Jakob Aljaž: Oj, Triglav, moj dom; Janez Bole: Sem mislil snoč u vas iti; Teče mi voudica: Sem se rajtov ženi; Voznica; Mrzel veter tebe žene: Oj, te mlinar; Rez'jankica: Matija Tome: Koleda, Škrjanček poje: Sovdaška: Potrkan ples: Sonce m'je nizko prjavo; Da bi biva liepa ura: Radovan Gobec: Roža na vrtu: Miroslov Vilhar: Po jezeru; Jurij Fleišman: Triglav.

Kaseto po ceni 50,00 dinarjev lahko kupite pri varuhinji razstave v razstavnem salonu Dolik, Jesenice, Titova 12.

Dejavnost Društva invalidov Jesenice

Društvo invalidov Jesenice je imelo ob koncu preteklega leta 2. sejo izvršnega odbora, skupno z vodji poverjeništev društva iz KS, na katerem so pregledali realizacijo programa dela društva za leto 1989.

Društvo dela na družbenopolitičnem, socialno-humanitarnem ter rekreativno-kulturnem področju. Ugotovili so, da je bil program skoraj v celoti uresničen, razen pri izletništvu, k čemur je botrovala inflacija. Veliko pozornosti je bilo namenjeno težjim invalidom, ki so se srečali na Poljanah in na srečanju težjih invalidov Gorenjske. Za novo leto pa so bili obiskani na domu ali socialnih zavodih ter skromno obdarjeni.

26. decembra je bilo v Kazini deveto tradicionalno novoletno praznovanje, katerega se je udeležilo 107 invalidov. Praznovanje je bilo dobro pripravljeno. Poleg zabavnega dela, za katerega je skrbel »Veseli trio«, je bila mala tombola. Dobitke so dali aktivisti društva. Stroške srečanj, letovanj, izletov (razen za težje invalide), nosijo udeleženci sami. To navajamo zaradi nekaterih občanov, ki trdijo, da se za to rekreativno dejavnost trošijo družbeno sredstva.

Program dela društva za leto 1990 je opredeljen po ustaljenem programu iz prejšnjih let. Organi društva

želijo seznaniti članstvo s programom, tokrat za prvo četrtletje, z naslednjimi akcijami:

- srečanje članic ob dnevu žena, - 7 ali 14-dnevno letovanje - ohranjanje zdravja na M. Lošnju (do 28. aprila, prijave že sprejemajo), - 17. februarja bo v Kranju ekipno regijsko tekmovanje v streljanju z zračno puško.

Društvo bo tudi letos izdalo kratko informacijo o realizaciji dela za leto 1989 in programom za leto 1990, katero bo prejel vsak član društva.

Znani so tudi termini letovanj v Termah Catež. Jeseniškemu društvu je dodeljeno 4 x 10 dni (1 hišica) za štiri osebe: od 11. do 21. aprila, od 30. junija do 10. julija, od 30. julija do 9. avgusta in od 18. do 28. oktobra.

Komisija za socialna vprašanja se je odločila, da naj vsak zainteresirani član vloži društvu pismeno vlogo s kratko utemeljitvijo, najmanj 30 dni pred pričetkom letovanja.

Društvo ima uradne ure še vedno vsako sredo od 16. do 18. ure.

NK

Dežurni trgovini

V soboto, 10. februarja, bosta na Jesenicah od 8. do 18. ure odprti trgovini:

- DELIKATESA Kašta 2, Jesenice, Titova 21, in
- DELIKATESA Kašta 3, Koroška Bela, Svetinova 8a.

Dežurna lekarna

V februarju je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna na Jesenicah.

Razstavni salon Dolik Jesenice

V razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je od 3. do 21. februarja na ogled skupinska razstava likovnih del osemnajstih članov likovnega kluba Dolik v počastitev kulturnega praznika slovenskega naroda. Razstavljeno je triinšestdeset del.

Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Rešitev križanke iz prejšnje številke Železarja:

Stane Mancini, Marijan Kozar, Oka, sla, fama, log, Kelt, kadet, Eros, šir, zatok, Anam, alt, Ena, tudi to je hokej, IT, irit, naliv, Lasta, taščica, Pirot, furnir, Antara, suita, žele, ŠA, sveča, Marko Munih, kolk, tarantela, ranitev, set, arak, Aton, akord, ara.

Avtomehanik na Javorniku

1. februarja je v prostorih AMD na Javorniku, Kidričeva 26 c, Eldin Čatak odprl avtomehanično delavnico in se priporoča za sodelovanje.

radio triglav jesenice

PROGRAM RADIA TRIGLAV V ČASU OD 9. DO 15. FEBRUARJA 1990

Petek, 9. februar:

14.00 - pričetek programa, 14.10 - pregled dogodkov in povabila, 15.00 - Naša akcija - iščemo najnižje cene, 14.30 - Domače novice, 15.00 - Rekli so, 15.30 - Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 obvestila, 16.30 - Domače novice, 17.00 - Kamen spotike, 18.00 - čestitke poslušalcev in EP, 18.40 - Povabljeni ste, 18.59 - zaključek programa.

Sobota, 10. februar:

14.00 - pričetek programa, 14.10 - Sobotna povabila - vmes ob 14.30 Domače novice, 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 obvestila, 15.30 - Domače novice, 16.45 - Zabavno glasbeno oddaja, 17.45 - obvestila, 18.00 - čestitke poslušalcev in EP, 19.59 - zaključek programa.

Nedelja, 11. februar:

10.00 - Povabila in obvestila, 12.00 - Nedeljsko popoldne, čestitke poslušalcev in EP.

Ponedeljek, 12. februar:

14.00 - pričetek programa, 14.10 - pregled dogodkov in povabila, 14.30 - Domače novice, 15.00 - Rekli so, 15.30 - Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 obvestila, 16.30 - Domače novice, 17.00 - Tema dneva, 18.00 - čestitke poslušalcev in EP, 18.30 - Minute za resno glasbo, 18.59 - zaključek programa.

Torek, 13. februar:

14.00 - pričetek programa, 14.10 - pre-

gled dogodkov in povabila, 14.30 - Domače novice, 15.00 - Rekli so, 15.30 - Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 - obvestila, 16.30 - Domače novice, 17.00 - Tema dneva, 18.00 - čestitke poslušalcev in EP, 18.30 - Zanimivosti iz zabavne glasbe, 18.59 - zaključek programa.

Sreda, 14. februar:

14.00 - pričetek programa, 14.10 - pregled dogodkov in povabila, 14.30 - Domače novice, 15.00 - Rekli so, 15.30 - Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 obvestila, 16.30 - Domače novice, 17.00 - Tema dneva, 18.00 - čestitke poslušalcev in EP, 18.30 - Zanimivosti iz narodnozabavne glasbe, 18.59 - zaključek programa.

Četrtek, 15. februar:

14.00 - pričetek programa, 14.10 - pregled dogodkov in povabila, 14.30 - Domače novice, 15.00 - Rekli so, 15.30 - Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 - obvestila, 16.30 - Domače novice, 17.00 - Tema dneva, 18.00 - čestitke poslušalcev in EP, 18.30 - Vedno zelene melodije, 18.59 - zaključek programa.

FREKVENCE, NA KATERIH JE SLIŠEN PROGRAM RADIA TRIGLAV

89,8 Mhz - slišnost: Jesenice

101,1 Mhz - slišnost: Bohinj

96,8 Mhz - slišnost: Gornjesavska dolina

86,0 Mhz in 87,7 Mhz - slišnost: Radovljica, Kranj, Domžale, Kamnik in Bežigrad

Članicam in članom Društva upokojencev Jesenice

Društvo upokojencev Jesenice obvešča svoje člane, da organizira štiridnevni avtobusni izlet v Rabac. Odhod avtobusa je 12. marca ob 7. uri zjutraj izpred zdravstvenega doma na Jesenicah, s postanki na vseh avtobusnih postajališčih do Javornika.

Cena izleta je 520,00 din. V ceni so vračunani 3 polni penzion za avtobusnim prevozom do Rabca in nazaj. Začetek koriščenja penziona je 12. marca s kosilom in se konča 15. marca z zajtrkom.

Prijave z vplačilom sprejemamo v društveni pisarni od petka, 9. in 16. februarja oziroma do zasedbe mest v avtobusu.

Članice in člani ste na izlet vljudno vabljeni.

Zdravniško predavanje v domu DU Jesenice

V domu Društva upokojencev Jesenice, Pod gozdom 13, bo v soboto, 10. februarja, ob 16. uri zanimivo predavanje dr. Antona Grošlja o raku.

Na predavanje so vljudno vabljeni članice in člani ter njihovi svojci.

Obvestilo

Vse članice in člane DU Jesenice obveščamo, da bo članarina od 10. februarja 20,00 dinarjev za člana.

Prispevek za vzajemno samopomoč (posmrtnina) ostane nespremenjen.

Vse člane prosimo, da obvestilo sprejmejo z razumevanjem.

IO DU Jesenice

Fotografska razstava v radovljiški graščini

Fotokino klub Radovljica je letošnjo prvo razstavo fotografij v svoji fotogaleriji Pasaža v radovljiški graščini namenil predstavitvi mladih fotoamaterjev iz jeseniških osnovnih šol, ki uspešno delujejo v svojih fotokrožkih. Razstava z naslovom Naše mesto Jesenice bo v dveh delih, in sicer od 12. januarja do 8. februarja in od 9. februarja do 9. marca. Na ogled pa bo kar 101 izdelek iz jeseniške okolice in mesta.

Zahvale

Sindikalni organizaciji Transporta se zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezn.

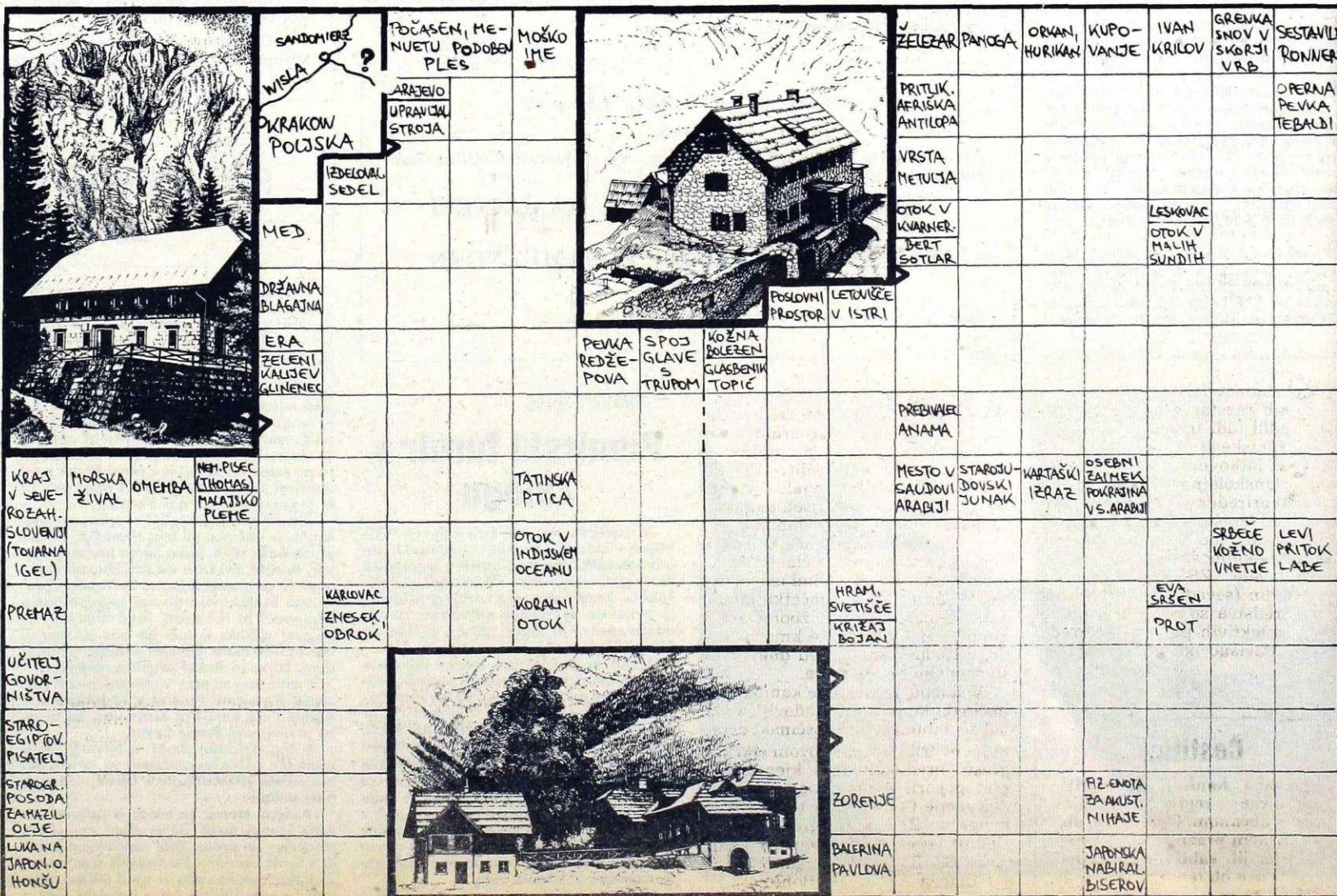
Lidija Potočnik

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za čestitko ob mojem rojstnem dnevu.

Franz Fornezz

Občinskemu odboru ZB Jesenice se iskreno zahvaljujem za čestitko ob mojem rojstnem dnevu. Vsem pa želim ob nadaljnjem delu še mnogo uspehov.

Francka Springer

Hokejske novice

Zapis o hokejskih dogajanjih v zadnjem času lahko začnemo z besedami »Sedaj pa zares«, saj je pred nami obdobje, ko praktično vse klubske ekipe pričajo odločilne boje.

Naj tokrat začnemo z mladinsko ekipo, ki je z eno samo izgubljen točko že postala ponovno republiški prvak Slovenije. Uspeh je še toliko večji, ker je ekipa za leto dni mlajša od svojih konkurentov, ljubljanske Olimpije. Sistem tekmovalstva je tak, da se na državno prvenstvo uvrstijo dve ekipi iz slovenske lige in dve ekipi iz srbsko-hrvaške lige. Tako se je v nedeljo že začelo tekmovalje na naslov državnega prvaka.

Na Jesenicah sta se pred več kot 500 gledalci pomerili obe najboljši slovenski ekipi, Jesenice in Olimpija. Igra mladih Jeseničanov, ki jih ob pomoči Vlasta Červenyja vodi Jože Čušnjak, je navdušila. Od prve do zadnje minute so Jeseničani jurišali na gol Olimpije, ki je doživela pravo katastrofo. Zmaga Jeseničanov s 14:0 je bila več kot zaslužena. Mladincem čestitamo za naslov republiških prvakov in jim želimo, da bi nas tudi v nadaljevanju državnega prvenstva tako razveseljivali.

Prihodno soboto bo na Jesenicah še ena odločilna tekma. Starejši pionirji Jesenic se bodo pomerili v zadnjem derbiju z Olimpijo tudi za naslov republiških prvakov.

Vendar s tem »zelenega meseca« na Jesenicah še ne bo konec, kajti že v tem tednu se bodo v finalu srečali ml. pionirji Jesenic in Olimpije, in sicer na dve dobljeni tekmi. V tej kategoriji so favoriti ml. pionirji Olimpije, ker imajo tekmo več na domačem igrišču, vendar varovanci Jožeta Trebušaka iz tekme v tekmo igrajo bolje in tako nam tudi to daje upanje, da presenetijo nekoliko starejše vrstnike iz Ljubljane.

Seveda pa je v očeh ljubiteljev hokeja najbolj zanimiv obračun prvih ekip Jesenic in Olimpije. Polfinale državnega prvenstva (na tri dobljene tekme brez neodločenih rezultatov) je prava poslastica za ljubitelje hokeja. V času, ko boste prebirali te vrstice, bo že znan tudi rezultat prve tekme polfinala, ki je bila v torek na Jesenicah.

Jasno je, da se obe ekipi medsebojno poznata do potankosti. Derbiju Jesenic in Olimpije so vedno bolj za vsak centimeter na igrišču, za vsak plošček. In edino to je znano v tem trenutku.

V jeseniškem taboru je razpoloženje zelo dobro, igralci so pripravljeni na dvo-boj, želijo si ponovne uvrstitve v finale prvenstva. Verjetno bo zato potrebno pet tekem, toda ekipa je pripravljena tudi na tako naporne preizkušnje.

V zadnji preizkušnji v polfinalu pokala je srečno zmaga Olimpija, po streljanju kazenskih strelav, v rednem delu se je tekma končala z rezultatom 5:5. Jeseničani so že v nedeljo skupaj s svojim trenerjem Vlastom Červenyjem analizirali napake iz te tekme in jih s trdim delom poizkušali odpraviti. Razveseljivo je, da so fantje vsi zdravi in pripravljeni. Tudi njim želimo veliko športne sreče!

Izidi prejšnjega tedna:

Olimpija:Jesenice (člani - polfinale pokala Jugoslavije)
8:7 (5:5) (2:0,1:4,2:1)

V polfinalni tekmi Pokala Jugoslavije je zmaga Olimpija, po boljšem izvajanju prostih strelav. Gole za Jesenice so dose-

gli: Mlinarec, Smolej, Razinger, Hafner, Raspet. Iz prostih strelav pa sta bila uspešna Ščap in Kopitar.

Jesenice:Olimpija (1. kolo drž. pr. mladincev)
14:0

Strelci za Jesenice so bili: Poljanšek 2, Pretnar 2, Omrzel 2, Rožič 2, Jure Smolej 2, Rotar, Vukčević, Kalan in Ivo Jan.

Jesenice:Medveščak (RP st. pionirji)
8:1(3:0,4:0,1:1)

Gole za Jesenice so dosegli: Škofic 3, Por, Klinar, Vukelj, Karahodžić in Brun.

Jesenice:Triglav (RP mlajši pionirji)
21:1

S to zmago so se tudi ml. pionirji Jesenic uvrstili v finale republiškega prvenstva.

Jesenice:Villas (Beljak) (kar. pokal ml. pion.)
Gole za Jesenice so dosegli: Drobnak, Šivic, Kamšek 2, Rebolj in Pretnar ml.

Zadnja vest:
Jesenice:Olimpija (1. polfinalna tekma DP)
5:0

Program tekem

V torek, 13. februarja, ob 18. uri:

Jesenice : Olimpija

(tretja polfinalna tekma za državno prvenstvo)

Padalci tekmovali za Polžev pokal

Padalci ALC Lesce Bled so pred začetkom pripravljalnega obdobja za nastop na 20. svetovnem padalskem prvenstvu (septembra letos v Lescah) organizirali že tradicionalno padalsko tekmovalje za Polžev pokal.

Poleg favoritov, članov državne padalske reprezentance, so se tekmovalje udeležili perspektivni člani in mladinska reprezentanca. Vremenski pogoji so bili za to časovno obdobje odlični. Veter je pihal v mejah med 3 in 6 m v sekundi, kar je omogočalo majhno horizontalno hitrost, gost zrak po prehodu fronte pa manjšo vertikalno hitrost padal.

Tekmovalo se je posamezno z višine 1.000 m in zadrževanjem v prostem padu

10 sekund pred odpiranjem padala. Na novo doskokišče iz blazin, ki omogoča boljše rezultate in varnejši doskok, je bila postavljena naprava za elektronsko merjenje doskoka. Središče merilne naprave, absolutna ničla, je bilo premera 5 cm, merilo se je do 16 cm.

Vsi padalci so opravili 6 serij skokov. V prvi seriji so na ničlo doskokišili: Intihar, Svetina, Erjavec, Grčić in Salkić, kar je obetalo dobre rezultate in zanimivo tekmovalje. V drugi seriji so doskokišili na ničlo Intihar, Grčić in Svetina, Salkić je doskokišil na 1 cm, Erjavec na 2 cm. Tekmovalci so se tako malo razvrstili, tretja in četrta serija sta bili odločilni. Intihar, Grčić, Erjavec in Pristavec so dosegli po

dve ničli, Svetina pa zaradi slabšega dotika 1 in 3 cm. V peti seriji je Intihar doskokišil na ničlo, Grčićeva pa na 3 cm. V šesti seriji sta rezultat zamenjala.

Po šestih serijah sta Intihar in Grčićeva zbrala 5 absolutnih ničel in enkrat 3 cm. Za prvo mesto sta morala opraviti še dodatno sedmo serijo na disk z ničlo prečnika le tri cm. Za pokale in nagrade je kot vedno doslej poskrbelo vodstvo Restavracije letališče Lesce, Marinka in Janec Pristavec. Številni obiskovalci letališča so uživali v lepem vremenu in odličnih dosežkih padalcev.

Izidi: Intihar (3 cm), Grčić (3 cm), Erjavec (4 cm), Svetina (5 cm), Pogačar (7 cm), Branko Hrast

Končno spet pustna zabava

V »fizikturnem domu« na Jesenicah

Društvo za telesno vzgojo in rekreacijo Partizan Jesenice vabi na pustni ples, ki bo v soboto, 24. februarja, s pričetkom ob 20. uri v telovadnici društva.

Vstopnina je 25,00 din, originalne maske pa imajo prost vstop. Rezervacije sprejemamo od 12. februarja dalje, vsak ponedeljek in četrtek od 17. do 18. ure v društveni sobi. Na pustnem plesu bodo žrebane vstopnice, organiziran pa bo tudi srečlov. Igral bo ansambel Vitranc.

Vabljeni!

Društvo za telesno vzgojo in rekreacijo PARTIZAN JESENICE
in
Občinska zveza prijateljev mladine Jesenice
VABITA

na otroško maskarado v soboto, 24. februarja, ob 15.30 v telovadnici društva Partizan Jesenice in na pustni karneval za vse občane Jesenic v torek, 27. februarja, ob 15.30 na Čufarjevem trgu.

Vabljeni vse maske, velike in majhne, predvsem pa originalne. Najboljše maske prejmejo tudi nagrade.

VABLJENI!

Novo-odprta trgovina

- trgovina tekstilnih izdelkov za vse plitke denarnice,
- trgovina, kjer upoštevajo vaše želje,
- trgovina izredno nizkih cen,
- trgovina, ki čaka na vas.

Na Bledu, Mlino 11

Ustavite se na poti od hotela Toplice, proti trgovski hiši Pristava; in nas obiščite. Prijetno boste presenečeni. Trgovina je odprta vsak dan od 15. do 19. ure, sobota od 9. do 13. ure.

ABC POMURKA
Trgovsko podjetje
DELIKATESA p. o. Jesenice, Titova 22

Po sklepu Delavskega sveta ter v skladu z določili Statuta podjetja razpisuje dela in naloge

DIREKTORJA PODJETJA

Kandidat mora poleg z zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati še naslednje zahteve:

- da ima visoko ali višješolsko izobrazbo ekonomske, komercialne ali pravne smeri,
- organizacijske in poslovne sposobnosti,
- najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj na odgovornih nalogah,
- da odgovorno izpolnjuje sprejete delovne in družbene naloge.

Kandidat bo izbran za dobo 4 let.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 20 dneh od objave razpisa na naslov: ABC Pomurka, Trgovsko podjetje Delikatesa p. o. Jesenice, Titova 22, z oznako na ovojnici »za razpisno komisijo«.

O sklepu v zvezi z razpisom bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po sprejetju sklepa Delavskega sveta.

Franci Petek je dobil prve točke za svetovni pokal

Januarja se je Franci Petek vrnil domov z noveletne turnee v smučarskih skokih, kjer si je pridobil svojo prvo točko na tekmovalju za svetovni pokal. Zato smo se učenci domenili, da ga obiščemo ter nagradimo s cvetjem in priznanjem. S tem smo mu hoteli dokazati, da tudi mi vseskozi spremljamo njegovo delo in ga spodbujamo. Ko stiskamo svoje pesti, mu želimo kar najlepše in najdaljše skoke. Vse to je bila tudi naša dolžnost in ne samo želja, saj je Franci Petek pred dobrimi štirimi leti zapustil našo šolo in je pravzaprav tudi naš Frenk.

Franci nas je pričakal s toplim nasmeškom na obrazu, ob tem trenutku pa nas je vsa naša skrb, kako bomo pričeli pogovor, minila, saj smo vsi pričakovali ošabnega in ponosnega fanta. S svojo preprostostjo in duhovitostjo nas je popolnoma presenetil in razorožil. Pred hišo smo se najprej slikali, potem pa nas je vse, ki nas ni bilo malo, povabil v njihov prijetni dom. Hitro je stekel prijeten razgovor.

Vrnili smo se prav v začetna leta treniranja. Trenirati je začel z desetimi leti v klubu TVD Partizan Žirovnica, za to pa ga je navdušil Franc Legat.

S smučarskimi skoki se ukvarja okoli osem let, to letošnjo sezono pa se je z dobro formo prebil do prve točke v svetovnem pokalu.

Njegov trener je sedaj Koprivšek in zanj Franci meni, da je eden najboljših trenerjev na svetu. Zelo zadovoljen je tudi s svojo opremo. Povprašali smo ga tudi, kako izgleda vzdušje pred tekmo. Najprej je povedal, da spi v hotelski sobi z

enim od kolegov, s katerim se dobro razume. In nato je povedal, da imajo zjutraj najprej gimnastiko in potem zajtrk, za katerega pa se na dan pred tekmovaljem tekmovalci bolj malo zmenijo, saj so vsi napeti in živčni. Tudi o sebi je dejal, da je malo nervozen, ko pa pride na vrh skakalnice, mu vsa nervoza nenadoma izgine. Dejal je tudi to, da že pri odri-vu ve, ali bo skok dober ali zanič.

Danes je po dolgem času zopet odšel za tri dni v šolo, saj se bliža konferenca. Hodi na športno gimnazijo v Škofjo Loko in se dobro uči.

Na koncu nam je povedal še to, da s to ekipo, ki sedaj skače, verjetno ne bodo dobili več ekipne medalje ali kakšne boljše uvrstitve. Generacija, ki prihaja za njimi in Francijevi letniki, bodo mogoče čez nekaj let to spet dosegli.

Mojca Ažman
novinarski krožek
OŠ FSF Lesce

Občni zbor

Planinsko društvo Dovje-Mojstrana vabi svoje člane na letni občni zbor društva, ki bo 10. februarja ob 18.30 v Kulturnem domu na Dovjem.

Po obnem zboru bo družabno srečanje.

Vabljeni!

Šah

Hitropotezni turnir za februar

Tekmovalje za prvenstvo Jesenic v hitropoteznem šahu se je že prevesilo v drugo polovico. Februarskega turnirja se je udeležilo 27 šahistov. Že v polfinalnih skupinah so se odvijali ogorčeni boji za uvrstitev na prva štiri mesta, ki prinašajo nastop v finalu. Prvo mesto je z vsemi možnimi točkami osvojil mojstrski kandidat Primož Kosmač in tako ponovil uspeh z januarskega turnirja. Ravnik, ki trenutno vodi v skupnem točkovanju, je zasedel drugo mesto z 2,5 točke zaostanka. Lep uspeh je s tretjim mestom dosegel mladi Konič, ki se je v finale uvrstil šele zaradi odstopa Konoblja. Nasprotno pa je Kokošar po zmagi v svoji predtekmovalni skupini močno popustil in v finalu pristal na zadnjem mestu. Po nekaj slabih uvrstitvah je spet dobro zaigral Lužnik in si priboril delitev 4. do 5. mesta.

Vrstni red: 1. Kosmač 11 točk, 2. Ravnik 8,5, 3. Konič 7,5, 4.-5. Lužnik in Vuković po 6, 6. Krničar 5,5, 7.-8. Ključanin in Cvetkov po 5, 9. Ivelja 3,5, 10.-11. Pazlar in Mitovski po 3, 12. Kokošar 2,5 točke.

V tolažilni skupini je zmagal Zajmovič pred Fočakovičem in Georgijevim.

V trenutni razvrstitvi prvenstva je v vodstvu še naprej Franc Ravnik, na drugem mestu pa je Kosmač zamenjal Rodmana. Trenutna razvrstitev: 1. Ravnik 53 (6), Kosmač 44 (5), 3. Rodman 37,5 (4), 4. Čamžić 25,5 (6), 5. Omanović 23,5 (4), 6.

Krničar 23,5 (6), 7. Eržen 19,5 (3), 8. Lužnik 18 (6), 9. Konič 15 (5), 10. Cvetkov 13 (4), itd.

Na dosedanjih šestih tekmovaljih je sodelovalo 52 šahistov, točke pa jih je osvojilo 22. Do konca prvenstva bodo še štirje turnirji.

P.K.

NAMIZNOTENIŠKI KLUB JESENICE

sporoča

da bo v soboto in nedeljo, 10. in 11. februarja, v dvorani CSUI na Jesenicah

**PRVENSTVO SLOVENIJE V NAMIZNEM TENISU
ZA ČLANE IN ČLANICE POSAMEZNO IN DVOJICE.**

Ljubitelji bele žogice vabljeni k ogledu!

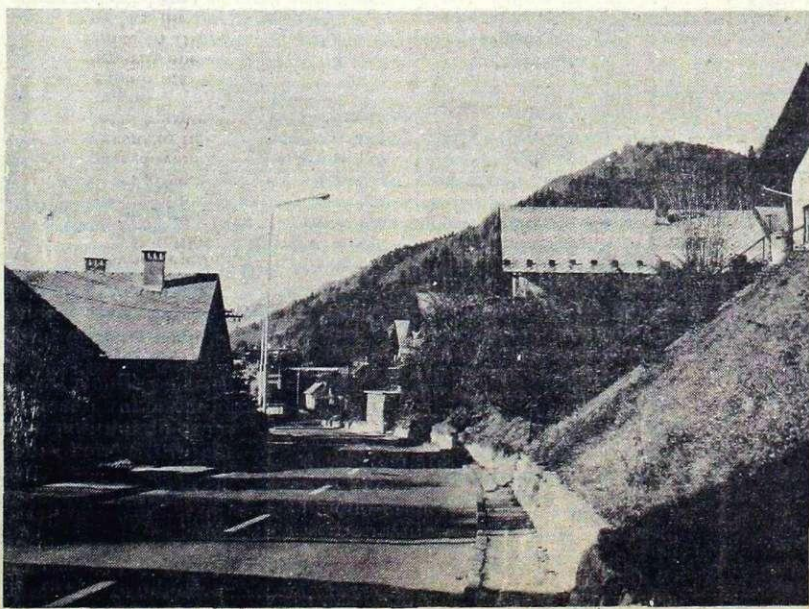
Namizni tenis

Pionirski turnir v Zalogu

V zadnjem času vse bolj delaven NTK Vesna v Zalogu je izvedel v soboto 11. namiznoteniški turnir pionirjev in pionirk Slovenije, imenovan Memorial Adolfa Jakhla. Značilnost tega turnirja je, da se je prijavilo za nastop rekordno število udeležencev, in sicer 220 iz 24 klubov Slovenije.

Igrali so v skupinah, ločeno mlajši in starejši pionirji ter mlajše in starejše pionirke. Med njimi je bilo tudi številno zastopstvo z Jesenic, ki pa z uspehi ni ravno blestelo. Najbolj sta se izkazala Maša Sladič pri mlajših pionirkah in Tomi Vadjunc pri starejših pionirjih; v svojih skupinah sta osvojila prvi mesti ter se uvrstila v finalni del. Sladičeva je nato pristala na 5.-8. mestu, Vadjunc pa na 9.-16. mestu. Jana Cenček, Špela Smolej, Monika Geršak in Blaž Čop so bili v svojih skupinah drugi, kar pa ni zadoščalo za nastop v finalnem delu.

Š.

Tomšičeva (foto: Mira Kolenik)